

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Verlag und Schriftleitung: Marburg a. d. Drau, Badgasse 6 — Fernruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark, vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zeitungszustellgebühr
Postcheckkonto Wien Nr. 55030

III. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 2. Januar 1943

Nr. 1

Uspešna obramba

V srditih bojih odbijajo
nemške in zavezniške čete
vse množinske napade
boljševikov — Sovjeti imajo povsod strahovite izgube na ljudeh in mate-
rijalu — Bitka v velikem loku Dona še ni končana

na vzhodni fronti

Preko božičnih praznikov se slika vzhodne fronte nikakor ni spremenila, ker so se nadaljevale srdite bitke, zlasti pa ob srednjem Donu. Vrstili so se boljševiški napadi in nemški protinapadi, v katerih je beležili sovražnik krvave in materialne izgube največjih izmerov. V naslednjem podajamo potek operacij, kakor so se na vzhodni fronti razvijale v času od 22. do 28. decembra.

Na fronti ob Tereku so nemške čete vrgle sovražnika v protinapadu nazaj. V Stalingradu je poskušal sovražnik v torek udariti preko Volge, vendar je bil odbit v srditih bojih od moža do moža.

Medtem se je nadaljevala obrambna bitka ob srednjem Donu s nezmanjšano silovitostjo. Nemške divizije in bojne skupine so se sijajno upirale nadaljevanim sovjetskim napadom ter so v sodelovanju z letalstvom prizadejale sovražniku težke izgube. V odseku enega samega nemškega oklopnega korpusa so v zadnjih desetih dneh uničili 404 sovjetskih tankov. V področju Toropecta so nemške čete s pomočjo lokalnih sunkov izboljšale svoje položaje.

Ob Tereku so nemške čete pretekle sredo potem, ko so krvavo odbile sovražne napade, izvedle močan sunek za umikajočim se sovražnikom ter so pri tem ujele 400 mož. Sovjeti so imeli pri ponovnih brezuspešnih napadih med Volgo in Donom ter pri Stalingradu velike in krvave izgube.

V srednjem in severnem odseku fronte so bili boji lokalnega značaja. Sovjetski napadi na nemško oporišče Velikije Luki so se razbili ob hrabrem držanju nemške posadke.

Po poročilu z dne 24. decembra, obrambna bitka v področju Dona še ni bila končana. Na srednjem delu fronte so se izjalovili sovražni napadi, medtem pa je sovražnik začel zopet napadati jugovzhodno od jezera Ilmen, in sicer z močnimi skupinami. Nemške čete so 24. decembra prešle s pomočjo novih rezerv in letalstva na več mestih ob Donu k protinapadu. V srditih bojih so pri tem uničile sovražne motorizirane in oklopne čete, ki so skušale prodreti skuzi luknje v novi frontalni črti v nemško zaledje. V srednjem odseku fronte in ob jezercu Ilmen

so bili vsi sovražni napadi odbiti deloma v srditih bojih.

Dne 26. decembra je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da so se izjalovili vsi sovražni napadi ob Tereku, ravno tako pa tudi med Volgo in Donom, kjer so Nemci v uspešnih protinapadih vrgli sovražnika dalje nazaj ter pri tem uničili 42 sovjetskih tankov. Nemške čete so uspešno napadale severozapadno od Voroneša in zapadno od Kaluge. Oporišče Velikije Luki je hrabro odbijalo vse sovražne napade odloplnikov, letalstva in artilerije. Dne 25. decembra je bilo sestreljenih 30 sovjetskih letal.

Po poročilu, ki je bilo izdano dne 27. decembra, so bili sovjetski napadi ob Tereku že bolj slabi kot prejšnje dni. Nemške čete so odbile sovražne napade med Volgo in Donom ter v stalingrajskem področju. V velikem loku Dona so pe-

hotal in oklopni odredi vrgli boljševike v stalnih protinapadih proti severu ter so zavzeli več vasi. Večja sovražna skupina je bila obkoljena. Nemško, italijansko in romunsko letalstvo je uspešno posegalo v boje na zemlji. V srednjem in na severnem odseku fronte so se medtem izjalovili vsi sovražni napadi.

Po poročilu z dne 28. decembra so se ob Tereku izjalovili vsi sovražni napadi. V teku teh bojev ter v uspešni obrambi med Volgo in Donom ter v velikem loku Dona je bilo uničenih 59 sovražnih tankov. V težkih letalskih napadih je imel sovražnik izredno krvave izgube. V srednjem odseku so nemške čete odbile vse sovražne napade. Jugovzhodno od jezera Ilmen je sovražnik ponovno napadal s pomočjo artilerije in tankov, pa tudi ti napadi so bili povsod odbiti, deloma celo v protinapadih.

Težki udarci za sovražnika v Tuneziji

Potek operacij proti Angliji in Ameriki

Pretekli terek so padale nemške in italijanske bombe na Benghazi. V Tuneziji so nemško-italijanske čete odbile sovražne napade. Letalstvo je medtem bombardiralo in obstreljevalo motorizirane kolone v Alžiru ter na tuneških tleh. Vzhodno od Alžira so napadli bojni letalci neko spremijavo ter poškodovali tri velike tovorne ladje. Nemške podmornice so potopile v področju Orana iz neke spremijave transportno ladjo z 12.000 brt. Neka druga velika tovorna ladja je bila obnem torpedirana.

Angleški bombniki so v noči na 23. december vrgli v področju München-a nekaj bomb. Med drugim je bila razrušena neka bolnišnica. Prebivalstvo je imelo izgube. Deset napadalcev je bilo sestreljenih.

V Libiji je bilo po poročilu z dne 23. decembra samo nekaj lokalnih prask. V Tuneziji so vrgli Nemci in Italijani sovražnika iz močno utrjenih hribovskih postojank. Bilo je dosti ujetnikov in plena. Vzhodno od luke Bougie so nemški letalci zažgali z bombami nek parnik z 12.000 do 15.000 brt. Neka sovražna podmornica je dobila vsied letalskih bomb tako težke poškodbe, da je računati z njeno po-

topitvijo. Osiščne bombe so padale v noči na 23. december na luko Bone ter na razna sovražna vzletišča. Več južno-angleških mest je bilo podnevi bombardiranih s strani nemškega letalstva.

V Tuneziji je sovražnik zaman skušal iztrgati ozemlje, ki ga je poprej izgubil. Osiščne čete so pri tem zajele 200 mož. V noči na 24. december so Nemci bombardirali Benghazi in neka libijska vzletišča.

Po poročilu, izdanem dne 25. decembra, je v Libiji oživel lokalno bojno delovanje. V Tuneziji so Nemci in Italijani odbili več sovražnih napadov ter pri tem ujeli veliko število Amerikancev.

Posamezna angleška letala so na božični večer zmetala nekaj bomb na zapadno-nemško ozemlje.

V Libiji je bilo po poročilu z dne 26. decembra v globokih poletih napadala in obstreljevala angleške kolone. Benghazi je bil ponoči ponovno bombardiran.

V Tuneziji so nemške in italijanske čete v trdih bojih zavzele sovražne postojanke ter odbile vse sovražne napade. Nemško in italijansko letalstvo je napadlo pristaniške naprave v Alžiru. Das

PK-Aufnahme: Kriegsber. Kühn (Wb.)

Mit dem Schneesturm um die Wette.
Die Soldaten müssen sich schon mit ganzer Kraft gegen den Wind stemmen, der immer neue heftige Schneeböen aufwirbelt. Ein typisches Bild von der winterlichen Ostfront.

Borba in delo

Božičnega večera je imel Reichsminister dr. Goebbels po radiu govor, ki je presunil sleherni nemško srce. V sijajno izbrušenem, globokem govoru je veliki mojster propagande zajel vse tiste božične misli, ki napolnjujejo tako človeka v domovini kakor vojaka na fronti. »Vojna — tako je govoril državni minister — je trda stvar«. Vojna se ne ozira mnogo na ljudi in na njih osebne želje in hrepenenja. Vojskujemo se za velik cilj, ki ga pa zamoremo doseči le tedaj, ako mu podredimo vse druge cilje. Skoro tri in pol leta živimo, delamo in se borimo pod njegovo zapovedujočo primoranostjo. Vojna nas ne izpusti niti za en dan ali minuto iz kroga naših dolžnosti. Kdor smatra svoje dolžnosti kot nekaj resnega — in kdo ne bi bil tako žastihlepen — stoji pod njenim kategoričnim imperativom od prve do zadnje ure.«

Lepše pač poklicani govornik nemškega naroda ni mogel obeležiti zakona vojne, ki smo mu podrejeni vsi

pozneje so ojačile nemško-italijanske čete zavzete sovražne postojanke ter ujele večje število Amerikancev in Angležev. V letalskih bojih nad Tunezijo je bilo 26. decembra sestreljenih 17 sovražnih letal, med njimi več težkih bombnikov. Pet nadaljnjih letal je izgubil sovražnik pri letalskih napadih na Bizerto in Tunis.

Po zadnjem poročilu z dne 28. decembra ni bilo v Libiji nikakih posebnih dogodkov. V Tuneziji so nemško-italijanske čete odbile lokalne sovražne napade ter v protisunkih zavzele nekaj terena. Letalstvo je v padalnih in nizkih poletih prizadejalo sovražniku težke izgube.

milijoni pripadniki velike nacije, zavedajoč se, da gre v tej gigantski vojni kot obračun med starim in no-

PK-Kriegsberichtler Horter (Sch)

Der Reichsmarschall sprach zu Offizieren und Offiziersanwärtern.

Im Auftrage des Führers sprach Reichsmarschall Göring im Sportpalast vor dem jungen Offiziersnachwuchs des Heeres, der Kriegsmarine und der Luftwaffe. Der Reichsmarschall gab den jungen Offizieren und Offiziersanwärtern die Losung für ihren künftigen Einsatz. Er umriß in packenden Ausführungen die Grundpflichten des deutschen Offiziers und zeigte an leuchtenden Beispielen, wie sich auch in diesem Kriege der Heldentum des deutschen Soldaten ruhmvoll bewährt hat.

vim svetom končno za vse tisto, kar nam je svetega, preko tega pa za obstoj in človeka vredno življenje. Radostnega srca je moral dr. Goebbels ugotoviti, da sta nemška domovina in nemška fronta izpolnili tudi v preteklem letu na vzgleden način vse dolžnosti, ki jih narekuje sedanja eksistenčna borba. Zahvalil se je v prvi vrsti hrabrim vojakom, ki so tudi v preteklem letu s svojimi telesi branili domovino ter ji tako prihranili vse z invazijo zvezane rane in nadloge. Pretresljive so bile besede, s katerimi se je zahvalil tistim, ki jih pokriva zemlja in ki so dali domovini svojo največjo žrtev: življenje. Prav tako se je zahvalil možem in zlasti ženam, ki v varni domovini pridelujejo hrano in ki izdelujejo poleg orožja in municije vse tisto, kar potrebuje fronta za dokončni obračun s sovražniki Nemčije in njenih zaveznikov. Kakor je dr. Goebbels sporočil po valovih vsemirja vsem Nemcem po svetu Führerjeve pozdrave, tako je kot poklicani govornik nemškega ljudstva v tem svečanem trenutku sporočil tudi Führer-ju udane pozdrave in najprisrčnejše želje vsega nemškega naroda. »Naj Vsemogočni zaščiti Führer-ja in nas vse, pred Bogom in ljudmi pa izpovedujemo, da ne bomo odnehali z delom in borbo, dokler ne bomo prinesli našemu narodu zmago, izmučenemu človeštvu pa boljsega miru. Pri tem nas bo Führer vodil. Že tolikokrat nam je pokazal pot in ravno takrat so bili njegovi zgodovinski uspehi najbolj osrečujoči, kadar smo stali za njim z vernim zaupanjem, zvesto služeč njegovemu delu. Tako in nič drugače bo tudi sedaj. Potom borbe in dela hočemo doseči zmago in mir.«

Dr. Goebbels je zajel s to božično izpovedjo nemškega naroda tudi vse tiste misli in želje, ki nas navdajajo ob prestopu praga Novega leta. Dobro se zavedamo, da nas tudi v bodočem letu 1943 čakajo poleg dela in borbe mnoge težave, toda vojna nas je že tako ojeklenila, da je ni tegobe, ki bi nas zamogla potlačiti k tlom. Vedrega čela in trdega srca bomo prenašali v pričujočem letu 1943 vse, kar nam bo naložila usoda. To tembolj, ker nimamo druge izbire kakor tisto poslednjo med življenjem in smrtjo. Zmaga pomeni življenje, poraz bi pomenil smrt. Odložili smo

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Erwin Baumgartner; Hauptschriftleiter: Friedrich Golobt alle in Marburg a. d. Draa, Badstraße 6.

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 1 vom 1. Juli 1942 gültig. Anfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugspreises.

Admiral Darlan umorjen

Francoski izdajalec je padel kot žrtev angleške tajne organizacije Intelligence Service — Posledica podtalne borbe med Anglijo in USA.

V Alžiru se je odigral pretekli četrtek političen zločin, ki je z bengalično lučjo razsvetlil podtalno borbo med Anglijo in Zedinjenimi državami. Par minut pred tretjo uro popoldan je vstopil v uradne prostore francoskega visokega komisarja nek mladenič, ki je čakal na admirala Darlana. Ko je admiral vstopil, je oddal dotični mladenič, čigar imena še do danes niso objavili, na admirala tri strele, od katerih je eden zadel Darlana v glavo. Storilec je ranil pri aretaciji nekega uradnika. Admiral Darlan je umrl med prevozom v bolnišnico. Nekemu uradniku je tik pred zadnjim zdihljajem dejal: »Meni ni več pomoči, Anglija je svoj cilj dosegla«. Storičca so hitrim potom obsodili na smrt ter že v soboto ustrelili. Francoski kolonialni svet je kmalu po Darlanovi smrti izvolil generala Girauda za Visokega komisarja Severne Afrike. Giraud je obenem tudi vrhovni poveljnik vseh francoskih čet v Severni Afriki.

O tem, kdo je bil zainteresiran na smrti admirala Darlana, ni treba gojiti nikakega dvoma. V Londonu so si kar oddahnili, ko so izvedeli, da je francoski hlapec Roosevelt-ove imperijalistične politike padel kot žrtev atentata. London-ska radio-postaja je par ur po atentatu sporočila komentar, ki pravi, »da je morilčeva krogla rešila vprašanje, obenem pa težavo, ki je bila dovolj zmešana«. Nobenega dvoma torej ni, da je bil umor v interesu Anglije, ki je morala ljubosumno gledati, kako si je Roosevelt s pomočjo generala Eisenhower-ja kratkoma vzel kos Severne Afrike, poslužujoč se pri tem izdajalca Darlana. Admiral Darlan je izvajal politiko, ki je podpirala Roosevelt-ove težnje. S tem je prišel v spor z Anglijo, ki se je poslužila svoje tajne organizacije Intelligence Service. Radi tega ni važno, kdo je bil morilec, ki so se ga tako naglo iznebili, da ne bi kaj izbrbljal. Darlan je mrtev, An-

se za življenje, zato bomo neizprosno storili vse, kar je v naših človeških močeh, da doprinesemo svoj delež k najslavnejši zmagi svetovne zgodovine. Naša generacija se zaveda, da se bori za bodoče svobodno stoletje. O tem stoletju je govoril tudi dr. Goebbels, ki je dejal: »To bodoče stoletje nas razsvetljuje iz kraljevske daljine, kakor je to izrazil pesnik. To stoletje zahteva od nas borbo in žrtve, toda nekega dne se nam bo priklonilo. To je samo še stvar časa in potrpežljivosti, hrabrosti in pridnosti, vere in zaupanja, moči naših duš, korajže naših src.« Dr. Goebbels je boljše kot vsaki drugi nemški vrstnik označil gesla bodočih dni. Napolnil je nemška srca z zavestjo, ki jo lahko imenujemo predpogoj dokončne zmage. Oboroženi s takim duhom, opasani s tako zvestobo stopamo zaupljivo v bodočnost prihodnjih dvanajst mesecev.

glija je dosegla svoj cilj. Darlan je bil sporno jabolko med Anglijo in med USA. Njegova smrt koristi po mnenju lista »Popolo d' Italia« Angležem in Amerikancem, prav tako pa tudi pristašem izdajalca De Gaulle-a, ki se je iznebil nevarnega tekmeča. Koristila pa je Darlanova smrt tudi izdajalcu generalu Giraudu, ki bo imel sedaj proste roke za nadaljevanje izdajstva.

V času, ko se je Darlan še ponujal kot sodelavec osišča, je vedno in zelo rad pripovedoval, da je vodila njegova rodbina 300letno borbo proti Angliji in da je bila pri tem skoro iztrebljena. Tako je postal Darlan zadnja žrtev Anglije. Darlan je žrtev tistih demokratičnih metod, ki so doma v Londonu in v Washingtonu. Intelligence Service in Roosevelt-ovi politični gangsterji so izraz tistega zločinskega duha, ki se skriva za praznimi frazami in humanitarnimi govorancami zapadnih demokracij. Kako le izgleda za kulisami naših sovražnikov, ako se morata Anglija in USA pri razčiščevanju svojih sporov posluževati že političnega umora?!

Izrek tedna

Hladnokrvnost in železno pogumno srce bo zmagalo!

Naš Reichspropagandaminister Dr. Josef Goebbels, ki je ravno tako znan kot mojster svojega peresa, kakor slovi po svojih govorniških zmožnostih in neprekosljivosti v propagandi, je v svoji duhovitosti iznesel sledečo misel: »Nur Gelassenheit und ein ehernes Herz führen zum Sieg.« V tem kratkem stavku podane misli se prevedene v našo govorico glasijo: »Samo hladnokrvnost in srce železnega poguma vodita do zmage.« Ker je vodstvo stranke Nationalsozialistische Deutsche Arbeiter

PK-Aufn.: Kriegsberichter Muck (Wb.)
»Mach schnell, die Kameraden warten!«
Essenträger der Polizei vor ihrem Gang
in die Stellungen.

Partei te misli dr. Goebbels-a vzelo za izrek tekočega tedna, je na mestu, da o istih tudi nekoliko spregovorimo.

Mirnost, potrpežljivost, vztrajnost in hladnokrvnost so lastnosti, ki so razer hrabrosti, dobrega vodstva odlične oborožitve ter vsestranske sposobnosti in dobre organizacije, potrebne oboroženi sili, ki hoče zmagati. Dogodki, ki smo jih imeli čast zasledovati in študirati v teku sedanjih vojn, so nam na celi črti in pri vseh priložnostih potrdili, da nemški oboroženi sili vsega naštetega ne primanjkuje. — Uspehi, ki so se vrstili kakor dnevi v koledarju, doseženi v Poljski, Norveški, Belgiji, Holandiji, Franciji, Jugoslaviji, Grčiji itd., prav posebno pa v Sovjetski, so celemu svetu doprinesli nepobitne dokaze, da je nemška oborožena sila, ki jo je ustvaril Füh-

PK-Kriegsberichter Ebert (PBZ/Sch)

Aus einem Rappen wurde ein Schimmel
Die Fahrt wird teilweise durch ein Gebiet gehen, das vom Feind eingesehen werden kann. Da bekommt auch das Pferd einen weißen Tarnüberzug, um ebenso wie die Soldaten gegen Sicht geschützt zu sein.

In 17 Minuten Material für 1750 Flugzeuge versenkt

Von Kriegsberichter Willibald Schwarz

Die deutschen U-Boote liefern einen Kampf ohne Beispiel. In dem gleichen Augenblick, in dem ganze Rudel im hartnäckigen Angriff gegen die alliierten Flottenstreitkräfte und die von ihnen geschützten Transporter vor den nordafrikanischen Küsten des französischen Kolonialgebietes stehen und außerordentlich imponierende Erfolge erringen, wird der Kampf in den weiten Seegebieten zwischen dem Eismeer und dem Kap der guten Hoffnung weiter geführt.

PK. Das waren ereignisreiche Wochen an Bord von U... Dicht vor Amerikas Haustor haben wir uns herumgetrieben und haben dem Schiffsverkehr empfindliche Lücken geschlagen. Unsere Aale haben fast immer ihr Ziel gefunden, und so manches Mal hat es auch für uns kritische Situationen gegeben. Einmal war auch aus dem Jäger das Wild geworden, und nur die Umsicht unseres Kommandanten und die Zuverlässigkeit unserer Maschinen hat uns noch aus dieser peinlichen Lage geführt. Aber der Erfolg läßt das alles rasch vergessen und nun, da wir uns für die Heimreise rüsten,

rer, v popolnem smislu besede res najboljša vojna sila na svetu. Opirajoč se na strumno izravnano prebivalstvo domovine, ki je z dušom in telesom v tako ozkem stiku z oboroženo silo, da se mirno lahko reče, da gre za enotno narodno telo, so naše čete v tej vojni dobojevale zmage, ki zasenčijo vse kar je kedaj koli sličnega zgodovina registrirala. Kakor je sam Füh- rer kot vrhovni in najvišji vojskovodja vse načrte za naše vojaške operacije napram našim sovražnikom izdelal hladnokrvno in mirno, tako so njegovi najboljši generali na svetu, njegove zamisli v podrobnejšem oziru, v največjem miru s svojimi četami izvrševali. Kakor naš poveljnik podmornic razsodno in logično v miru snuje operacijske načrte našim po vseh oceanih delujočim podmornicam, ki jih potem na tisoče kilometrov oddaljeni naši hrabri mornarji v največjih nevarnostih ob sovražnih obalah hladnokrvno izvajajo in izvršujejo, po- tapljajoč sovražne tovrne in vojne ladje, tako se naša letala hladnokrvno podajajo v zračne višine, da napadajo sovražnika. Mirno kri imajo seveda tudi poveljniki in čete na vzhodu, ki trenutno učinkovito odbijajo vse sovražne napade, ki so radi ruske zime tudi letos nekoliko oživel. Od- bile bodo seveda tudi letos sovražne na- vale, ker imajo jekleno trda srca, kar jim bo v obrambi domovine pomagalo. Če ima kdo prav posebno dobre in mirne živce ter železno trdo vojaško srce, potem se to lahko reče o našem generalu Rommel-u ter o generalu Nehring-u. Ta dva vojskovodja, ki imata nalogo, sovražnike, ki bi se radi približali evropski celini, z našimi in ita- lijanskimi četami v tej nameri ovirati, bo- deta, kakor jih pozna svet, svoji nalogi brezdvomno dobro rešila.

Nemška oborožena sila ter z njo vred ves nemški narod so v tej vojni hladne krvi ter trdih junaških src. Ker so razen tega dani tudi vsi ostali predpogoji, ki jih ne kaže v okviru teh vrst naštevati, bo Nem- čija v tej vojni v smislu besed dr. Goeb- bels-a, dosegla tudi poslednjo in končno zmago.

werden die Ereignisse schon so bespro- chen, als ob sie weit hinter uns lägen. Alles denkt an den Urlaub und an Pläne für die Werftliegezeit. Noch aber liegen Tausende von Kilometern dazwischen und in einem Rohr lagert noch wohlbehütet ein Aal. Es ist der letzte, den wir gela- den haben. Genau so sorgsam wie alle anderen wurde er gehegt und gepflegt. Soll er etwa die weite Reise über den Atlantik umsonst gemacht haben? Soll etwa Mühe, die für ihn aufgewendet wurde, umsonst gewesen sein? Darum drehen sich jetzt die Gespräche an der Back, und immer wieder bricht die stille Hoffnung durch, daß uns auf der Heimreise noch eine Begegnung beschieden wird, die ihm ein Ziel gibt.

Unter der sengende Glut der Tropensonne

Draußen in der weiten Wasserwüste des Meeres regt sich kein Lüftchen. Die Tropensonne brennt mit sengender Glut auf das Deck. Nur das gleichmäßige Stampfen der Diesel ist zu hören.

Da plötzlich kommt Leben in die Brük- kenwache. Ganz fern am Horizont taucht auf das Deck. Nur das gleichmäßige mandant gewarschaut, und nun verfolgen die Gläser unablässig den Horizont. Kurs- änderungen werden durchgegeben und die Fahrt beschleunigt, aber es war diesmal umsonst. Im Näherkommen entpuppt sich dieses etwas als ein Rettungsfloß eines versenkten Dampfers, wie sie jetzt in großer Zahl vor den amerikanischen Kü- sten treiben und von der Tätigkeit deut- scher U-Bote künden. Aber der Umweg soll sich gelohnt haben. Während wir noch damit beschäftigt sind, das Floß auf seine Herkunft zu untersuchen, mel- det der Ausguck: »Steuerbord eine Mast- spitze«. Diesmal ist kein Irrtum möglich.

Seewolf auf der Lauer

Stunden rinnen dahin, Stunden der Spannung, in denen alle die einzige Frage beherrscht: Wird es gelingen, sich vor den Dampfer zu setzen und in die gute Schußposition zu kommen? Dann kommt endlich das Kommando: »Alarm!« Es ist geglückt. Unter der stillen Oberfläche des

Atlantik liegt ein Seewolf auf Lauer und wartet auf sein Opfer. Die Spannung ist aufs Äußerste gestiegen. Wir haben doch unseren letzten Aal im Rohr und müßten bei einem Fehlschuß den Burschen un- bedingt ziehen lassen. Das darf auf kei- nen Fall passieren. Mit Verbissenheit fast steht jeder Mann auf seinem Platz, bereit, das letzte herzugeben. Wie Bleitropfen rinnen die Sekunden. Nur die Komman- doworte aus dem Turm bringen Bewe- gung in diese Spannung. Leises Surren läuft durch das Boot. Die Daumen werden weiß, so fest werden sie gedrückt, um dem Aal Glück zu bringen. Und dann kommt das Wort, das den Aal auf die Reise schickt...

... dann fallen sich alle in die Arme

»Rohr... los!« Kaum wagt noch einer zu atmen, als ob ein Atemzug den Aal aus seiner Bahn bringen könnte. Gespannt hängen alle Augen an der Stopp- uhr, deren Zeiger unbeirrbar über das weiße Zifferblatt wandert. Jetzt, nein jetzt, da! Ein Donner erfüllt die fast un- erträglich gewordene Stille. Der Aal hat gegessen. »Treffer mittschiffs«, meldet der Kommandant aus dem Turm. Ein einziger tiefer Atemzug erfüllt plötzlich das Boot. Dann fallen sie sich in die Arme. —

Oben auf See läuft indessen ein ander- er Film. Als wir auftauchen, sehen wir nur noch das Heck des Dampfers aus dem Wasser regen. Die Rettungsboote treiben vollgepfropft mit Schiffsbrüchigen um un- ser Boot. Jetzt gibt es noch für uns eine besondere Überraschung. Durch befragen stellen wir das woher und wohin des Dampfers fest und seine Ladung? »3500 Tonnen reines Aluminium für die ameri- kanische Rüstungsindustrie«. Wahrhaftig, das Daumenhalten hat geholfen. Konnten wir denn etwas besseres finden als einen Rohstoff, den Amerika so bitter notwen- dig hat. Das ist das Material für 1750 Flugzeuge, wenn man den Bedarf für ein Flugzeug, wie es notwendig ist, mit 2 Ton- nen veranschlagt. Das ist eine Leistung von 70 Millionen Kilowattstunden, also die Leistung einer schon ganz beachtli- chen Elektrizitätswerkes, und wenn man bedenkt, daß für eine Tonne Aluminium 4 Tonnen Bauxit notwendig sind, den Amerika auch erst aus Holländisch Guya- na einführen muß, dann ist es schon ein recht beachtlicher Erfolg, den unser letz- ter Aal in 17 Minuten, so lange schwamm der Dampfer nach dem Treffer noch, ge- schafft hat.

Erste Wucht des Wintersturmes aufgefangen

Der gewaltigen zahlenmäßigen Überlegenheit des Feindes steht der harte Kamp- wille deutscher Infanteristen gegenüber — Vernichtender Feuerempfang für die feindlichen Panzer — Einbrüche in die Hauptkampflinie sofort abgeriegelt — Erbitterte Nahkämpfe an den Brennpunkten — Undurchdringliche Schneegestöber

Von Kriegsberichter Wilhelm Dickmann

An den seit Jahresfrist hart um- kämpften Abschnitten im Raum um Rschew steht wieder die unerschüt- terliche deutsche Infanterie nach kurzer Kampfpause im schweren Abwehrkampf, dessen ganze Last auf ihr liegt. Aber ihr gelang es, die erste Wucht des erwarteten Wintersturmes abzufangen.

PK. Die deutsche Infanterie ist an die- ser Stelle nun schon seit Monaten nahezu ständig im Einsatz und hat dabei eine Reihe bedeutender Schlachten geschlagen. In der grimmigen Kälte des vorigen Winters stellte sie sich an der Wolga Ober-

lauf den sowjetischen Vorstoß entge- gen, der bis an die Weichsel führen sollte und hielt ihn schon in seinen Anfängen auf. Während der Schneestürme zu Be- ginn dieses Jahres ging sie — das Ge- setz des Handels bestimmend — dazu über, die Großteile der Bolschewisten zu zersplittern und in kleinen Kesseln zu vernichten. Durch ein kühnes Unterne- men bei Regen und Schlamm zertrüm- merte sie endlich seit langem eingeschlos- sene Teile der Sowjets, die im Winter durch die Front gesichert waren. Zu Ausgang des Sommers bestand sie die gewaltige Abwehrschlacht und nun geht sie in die nächste unerbitterliche Bewäh-

rungsprobe, die von neuem das Letzte und alles von ihr fordert.

Keine Überraschung durch die Bolschewisten

Der bolschewistische Wintersturm kam erwartet. Jeder Grenadier im vorderen Graben und jeder Tröbtfahrer auf den Wegen im Hinterland wußte, daß er kommen mußte, und sie waren darauf vorbereitet und eingestellt. Wo sich unter der erbarmungslos brennenden Sonne des Sommers die Schützenlöcher vereinzelt und verstreut über die aufgerissene graugelb-braune Erde erstreckten, ziehen sich jetzt in Schnee und Eis die ausgebauten Stellungen. Hinter den Brustwehren und in den Kampfbunkern stehen neben den Grenadieren mit dem roten Band der Ostmedaille und dem Panzervernichtungsabzeichen auf dem Ärmel die Jungen, die noch keine Auszeichnung tragen, der Einsatz. Auch sie werden bald mit den besonderen Bedingungen des Ostens vertraut und in die große Kampfgemeinschaft hineingewachsen sein. Vorn weiß jeder, daß er hinter sich genügend Reserven hat, das stärkt das Rückgrat.

Die Ausrüstung mit allen Waffen ist gut. Eine der Hauptsorgen galt und gilt dem Nachschub. Für ihn und seine Sicherung unter allen Umständen ist alles bedacht und vorgekehrt. Es geht nach dem Wort Friedrich des Großen: »Wenn der Proviant fehlt, kan man auch mit der tüchtigsten Armee nichts anfangen.«

Stalins Winterhoffnung

Dieser Raum um Rschew steht schon seit langem für Truppe und Führung von uns unter dem Zeichen der Abwehr. Als die Bolschewisten von Ende Juli ab fortgesetzt mit einer gewaltigen Übermacht hier angriffen, erreichten sie doch nichts als den empfindlichen Verlust einer Materialschlacht größten Ausmaßes. Ihre Sommeroffensive bei Rschew, mit der sie vergeblich ihre Südfront zu entlasten versuchten, verschlang ungeahnte Menschen- und Materialmassen und führte doch zu keinem Erfolg. Es war klar, daß sie alles daransetzen würden, dieses Ergebnis mit Hilfe des Winters zu korrigieren. Das ist die Jahreszeit, die sie für sich zur Kriegführung vorbestimmt glaubten. Wenn der Boden gefroren ist und der Schnee noch nicht so hoch liegt, im Frühwinter, halten sie ihre Operationen von vornherein für gelungen. Noch immer werden sie unter der Einbildung leben, bei Kälte und Frost von Natur aus, durch Gewöhnung und Erfahrung, unüberwindlich und unüberstehlich zu sein. So mußte ihnen jetzt wieder der Augenblick gekommen erscheinen, einen Wendepunkt des Krieges herbeizuführen. Darum machen sie nochmals gewaltsame Anstrengungen. Aber auch das Marsenaufgebot dieses Winters wird zerschlagen, wird zerschellen an dem fest um Rschew geschlossenen Block, dem Bollwerk der deutschen Abwehrfront. Die winterbewährten und abwehrerprobten Rschew-Kämpfer wissen, worauf es ankommt und um was es geht. Der gewaltigen zahlenmäßigen Überlegenheit setzen sie ihren harten und entschlossenen Kampfwillen entgegen.

Der Beginn der sowjetischen Offensive

Diese selbstsichere, wachsamer und gut gerüstete Front wurde durch die bolschewistische Winteroffensive am 25. November nicht überrascht. Als die bolschewistischen Batterien in den frühen

Nov velik uspeh naših podmornic

Razbile so spremljavo, ki je bila na poti iz Anglije - 15 ladij s 85.000 brt, en rušilec in ena korveta pod vođo

Iz Führerjevega glavnega stana so sporočili 29. decembra sledečo posebno vest: Vrhovno poveljstvo vojske poroča: Nemške podmornice so zasledovale dva dni neko spremljavo, ki se je gibala iz Anglije proti jugu. To spremljavo so v pretekli noč v opetovanih napadih razbile. Potopile so 15 ladij s 85.000 brt ter nekega rušilca in korveto. Tri nadaljne ladje so bile torpedirane.

Morgenstunden zur Einleitung und Vorbereitung des Angriffs bis zu zwei Stunden an den Schwerpunkten trommelten, antwortete die eigene Artillerie mit verstärktem Störungs- und Vernichtungsfeuer. Die Schwärme der bolschewistischen Panzer und die Massenpuls der Infanterie wälzten darauf heran und wurden mit vernichtendem Feuer empfangen. So blieben zum großen Teil die Angriffe bereits im Abwehrfeuer liegen oder wurden schon in der Bereitstellung geschlagen. Immer von neuem aber drangen die Wellen der Sowjets vor. Ihrer Überzahl gelang es dann, trotz der erbitterten Abwehr, stellenweise in die Hauptkampflinie einzubrechen. Diese Einbrüche an den Brennpunkten des Kampfes wurden sofort in Gegenstößen abgeriegelt. In Kämpfen Mann gegen Mann wurde der Feind wieder zurückgetrieben. Dort gelang es den Bolschewisten über einen Fluß zu kommen. Sie wurden im zusammengefaßten Feuer aller Waffen wieder zurückgeworfen. Da rannten sie wieder und wieder gegen eine Ortschaft an. Die Verteidiger schlugen sie jedesmal ab und brachten ihnen schwere blutige Verluste bei. Einmal drangen sie 3 km tief ein, in sofortigen Gegenmaßnahmen konnte die Einbruchstelle beseitigt werden. Dann wieder ging es um einen Wald. Im Laufe des Vormittags ging er verloren. Im Gegenangriff wurde er in den frühen Nachmittagstunden wieder gewonnen. Darauf geriet er nach langen wiederholten Angriffen wieder in den Besitz der Bolschewisten und abermals traten unsere Grenadiere zum Gegenstoß an und eroberten ihn zurück.

Die gesamte Bedienung einer Pak wurde tot an ihren Geschützen aufgefunden, um sie herum aber sechs vernichtete feindliche Panzer.

RAZNE VESTI

* Nemški Rdeči Križ nemškim civilnim internirancem v sovražnem inozemstvu. Nemški Rdeči Križ je poslal nemškim civilnim internirancem v sovražnem inozemstvu sledečo brzojavko: »V zvesti povezanosti se spominja vsa domovina v eh interniranih mož, čena in otrok ter jim pošilja potom naše organizacije prsrčne božične pozdrave in najboljše želje za Novo leto. Nemški Rdeči Križ.«

* Poglavnik je pozdravil hrvatske delavce iz Reich-a. V nedeljo, dne 20. t. m. je prispela večja skupina hrvatskih delavcev iz Reich-a, da bi preživela božične praznike v domovini. Sprejema na kolodvoru se je udeležil tudi poglavnik dr. Ante Pavelić. Delavci so ga prisrčno sprejeli. Na poglavnikovo vprašanje, kako se s jim godi v Reich-u, so odgovorili, da so s potopanjem kakor tudi z za-

Da die Luftwaffe infolge der Wetterlage nicht eingreifen konnte — es herrschte oft ein undurchdringliches Schneegestöber — mußte die Infanterie den ersten wütenden Ansturm der Sowjets ohne ihre Unterstützung ausfechten. Entlastet wurde sie nur durch die Artillerie, die weiterhin erfolgreich feindliche Panzerbereitstellungen und den Anmarsch von Verstärkungen bekämpfte, die die Bolschewisten durch Einnebelung der Beobachtung zu entziehen versuchten.

Unerschütterliche Siegeszuversicht

Auf der ganzen Front im Raum von Rschew griffen die Bolschewisten an, auf der ganzen Front aber standen und hielten unsere Grenadiere. Die Hauptkampflinie blieb fest in eigener Hand. Den bolschewistischen Wintersturm in der Mitte der Ostfront wurde so der erste Schwung genommen, er wurde überall aufgefangen, seine Gewalt ist damit noch nicht gebrochen. Schwere Belästigungen für Truppe und Führung werden folgen. Die zahlenmäßige Überlegenheit der Bolschewisten ist sehr groß. Die kommenden Tage oder Wochen werden noch schwer. Aber wenn auch der Wintersturm noch so schlimm tobt, er trifft immer auf eine entschlossene deutsche Abwehrfront. Es wird hier Außergewöhnliches verlangt, geleistet. Der Feind ist rücksichtslos und bietet noch einmal alles auf, um seine vermeintliche Chance zu nützen. Auch diesmal wird Rschew seine Menschen-Erfolg kann es ebensowenig wie früher hier für ihn geben. Der Block von Soldaten bei Rschew, in langen Ostwintern und opferfreudigen Verteidigung zusammengeschweißt, der hält. Es ist ein Block einer auf Tod und Leben verschworenen Kampfgemeinschaft von unerschütterlicher Siegeszuversicht.

služkom zelo zadovoljni. Delavci se bodo 10. januarja 1943 zopet vrnili na svoja delovna mesta v Reich-u.

* Nemški otroci na Madžarskem. Ze od maja t. l. se nahaja na Madžarskem 10 tisoč nemških otrok iz krajev, ki so izpostavljeni sovražnim letalskim napadom. Ti otroci se bavijo v svojem prostem času z brkljanjem ali izdeovanjem igračk po madžarskih nacionalnih motivih. Nemški poslanik v Budimpešti, v Jagow, je ta dni otvoril lep razstavo del, ki so jih ustvarili ti nemški otroci.

* Iz nemškega agrarnega programa. Ministerialrat dr. Claus v ministrstvu prehrane in kmetijstva je izjavil, da potrebuje Nemčija za treditve vasi kakih 60 milijard RM. Brez trdnega kredita se agrarnega programa ne bo dalo izvršiti. Nemška kmetijstva so leta 1941 prodala za 12,2 milijardi RM svojih pridelkov.

Naša zahvala in novoletna voščila

Ob Novem letu se vsem našim naročnikom, bralcem, dopisnikom, sotrudnikom, oglaševalcem ter prijateljem prav lepo zahvaljujemo za vse dosedanje storitve za naš list. Ob prehodu v novo leto jih hkrati vladno prosimo, da nam — kakor doslej — tudi odslej ostanejo zvesti in naklonjeni ter nas podpirajo s pridnim čitanjem in splošnim širjenjem našega tednika, kar nam bo naše delo in naš trud za nadaljnji razvoj tednika olajšalo.

»Stajerski Gospodar«, ki tvori vez med deželo in mestom in je tolmač in objašnjevalec vseh raznih in zanimivih dogodkov doma in po svetu, stopa z današnjo prvo številko v tretji letnik svojega obstoja. Prostor nam ne dopušča, da bi se tukaj spuščali v podrobnosti glede ciljev, ki jim služi naš list. Bralcu zadostuje vpogled v naše stolpce in viden mu bo ves napor, kako se urejevalci lista trudijo, svojim bralcem pri danih razmerah, ki so odvisne od mnogih okolnosti in ozirorov, nuditi čim boljše in koristnejše čtivo v tako mnogostranski in pestri izbiri, da vsak bralec brez ozira na starost, spol in poklic lahko najde v istem svoj stolpec ali koticček, ki ga zanima. To je bil, je in ostane naš program tudi v novem, že tekočem letu.

Nimamo namena, da bi se postavljali, pač pa lahko rečemo, da je naš tednik eden tistih redkih časopisov, ki lahko počrta svojo izredno visoko naklado. Na milijone izvodov »Stajerskega Gospodarja« prvih dveh letnikov je že šlo med naš narod. Naši bralci se nahajajo v vseh krajih naše lepe Spodnje Stajerske. Spodnještajerci, ki so jih vojne razmere postavile v druge predele naše nove domovine, so pa seveda tudi odjemalci našega lista ter ga do neke meje še veliko bolj čislajo, ker jim vsakotredensko prinaša poročila in pozdrave iz krajev, kjer so jim nekoč tekle zibelke. Veliko bralcev ter nešteto pismenih priznanj, ki jih prejemo, si štejemo v čast in ponos ter vidimo v tem, da smo na pravi poti. Po tej poti bomo korakali tudi v letu 1943.

Končno želimo srečno in zadovoljno novo leto vsem, ki so z nami in za nami ter jih lepo pozdravljamo!

Uredništvo in uprava tednika
»Stajerski Gospodar«.

O NOVEM LETU

Novo leto obhajajo vsi kulturni narodi, z izjemo mohamedancev, kot dan začetka Novega leta. Pri Kristjanih pade ta dan na 1. januar, pri Koptih na dan 1. avgusta, pri Sirijskih Kristjanih na 1. septembra, pri Nestorijancih in Jakopitih pa na dan 1. oktobra po julijemskem koledarju.

Stari Rimljani so na dan 1. januarja žrtvovali Janusu, ki je bil neke vrste Bog vsakega začetka in so ga klicali in izgovarjali najprej pri vseh molitvah in žrtvah. Temu Bogu so bili najbolj posvečeni prvi dnevi v vsakem mesecu ter prve ure vsakega dneva, prav posebno pa prvi dan prvega meseca »Januarius« v letu rimskega leta. Od tega izvira tudi ime januar, ki je še danes povsod v rabi. Bog Janus je po takratnih verskih dogmah nadzoroval stvarstvo in spočetje, iz njega izvirajo vsi začetki vsake kulture. Janusovo glavo so stari Rimljani kovali na svoje prve kovance, in sicer v obliki dvojne glave. Se danes imamo po raznih zbirkah in muzejih shranjen takratni denar z glavo Janusa.

Janus je bil tudi svetnik vseh vrat in cestnih prehodov. Vratam so pravili januae, cestnim prehodom pa jani. Njegovi atributi palica in ključ so ga označevali kot vratarja nebeških vrat. Njegovo svetišče je bil dvovratni Janus Quirinus (tudi geminus) na forumu v Rimu, ki so ga v mirnih časih zapirali.

Kakor Rimljani svojega Janusa, tako so tudi drugi narodi ob novem letu čestitali svojim gospodarjem in predpostavljenim ter jih obdarovali. Stari Perzijci so začetek leta obhajali kakor današnji v spomladaj ter so se na isti način kakor danes obdarovali z jajci. Židovstvo proslavi novo leto dan 1. v mesecu tišri, to je po našem štetju septembra-oktobra. Stari Grki so imeli začetek leta in novo leto ob polni luni po letnem sončnem obratu. Na Kitajskem imajo novo leto na dan mlaja, ko stoji sonce v vodnjaku, to je med 20. januarjem in 18. februarjem. Tega časa novoletne proslave so se do 1872. leta držal tudi Japonci, Koreja pa do leta

1832. Obe deželi se za to proslavo sedaj držita gregorijanskega koledarja.

Iz vseh teh starih šeg in navad se je najbolj obdržalo vse do današnjega novega leta, obdarovanje in čestitanje. Darila so nekoč na področju Nemčije bila veliko bolj v navadi kakor v zadnjih časih, ko je ta običaj že precej popustil. V Franciji in Belgiji so novoletna darila še precej v modi. Voščila, ki se izrekajo ob novem letu, so pa tako splošna, da se lahko reče, da jih poznajo vsi kulturni narodi.

SIN PIŠE MATERI ZA NOVO LETO

Moja ljuba mama! Danes je sedma novoletna noč, odkar ste me pri mojem slovesu od rojstne hiše zadnjič objeli. Sedem dolgih let je minulo, odkar ste mi listega zadnjega Silvestrovega večera pri odhodu v daljni tuji svet zadnjič stisnili Vašo blagodejno, toplo materinsko roko. Sedemkrat je od takrat obhajalo šlovestvo Silvestrovo ter čakalo, da je ponoči ura odbila dvanajst, nakar so si sorodniki, zaljubljeni, prijatelji in znanci želeli srečno Novo leto. Sedem dolgih let neprestano vidim Vaše nebeške oči kakor sem si jih vtisnil v spomin in srce takrat, ko so se pri mojem slovesu radi mene solzile iz materinske ljubezni, želeč mi samo dobro.

Ko danes v krogu prijateljev tukaj v moji novi domovini po domači navadi sedimo pri čaju, poslušajoč glasbo in petje se nahajajo moje misli, moje srce in vsa moja duševnost tam onstran velikega morja v lepi zeleni Spodnji Stajerski, pri Vas ljuba mama, ki ste v duhu gotovo tudi pri meni. Ko Vi z brati in sestrami pri časi dobrega spodnještajerskega vina vlivate svinec, da bi videli usodo, ki čaka Vas in Vaše najdražje v Novem letu, drži Vaš Vas ljubeči sin, ki je ravno te dni dovršil 35. leto starosti, svojo izvoljenko za roko ter ji pripoveduje o svoji ljubi mami, ki bo kmalu postala tudi njena mama ali tašča. S tem Vam torej draga mama povem, da sem si izbral življenjsko družico, v kateri upam najti svojo spolnitev in srečo. Več o tem Vam pišem v kratkem. Trenutno Vam zagotavljam, da ste in ostane kot moja mati kljub nevesti in bodoči ženi, ki jo imam tudi rad, kakor ste bili vedno tudi odslej v mojem vedno otroškem srcu, moje najdražje bitje in na najbolj častnem mestu.

Pozdravljam vse moje drage sorodnike, prav posebno pa želim Vam doživeti in obhajati še mnogo veselih novoletnic! Obilo sreče v Novem letu! To Vam želim Vaš hvalečni sin s svojo zaročenko Mari, ki Vas osebnost sicer še ne pozna, Vas pa kljub temu že iz ljubezni do mene, cenim in spoštuje, ker vidi, kako dragi in ljubi ste mi! Pozdravljeni mama, in na svidenje!

Vaš Francelj.

NOVO LETO — MEROLO VEČNOSTI

Ste kdaj že razmišljali o večnosti? Namreč o večnosti, iz katere prihaja in v katero odhaja čas — nepretrgoma naprej in nazaj? Vojna nam dnevno nudi posebno priliko tudi za taka razmišljanja. Saj iz vojnih poročil slišimo in beremo o nepregledni ruski ravani in o neizmerni afriški puščavi. Baš ta vojna nam spričuje, kako si je človeški duh znal pomagati v boju za obstanek tudi preko takih nepreglednostih. Postavil si je mejnike, piramide, sploh razna kažipota.

Tako si je človek znal pomagati tudi preko največje in najskrivnostneje neprednosti. In to je — večnost. Izumel je gotovo število časa in mu dal — primerno namenu uporabe — določeno število kot merilo časa. Nastalo je leto, porazdeljeno na mesece, tedne, dneve, ure, minute, sekunde in za posebne namene je še sekunde razdelil na najskrajnejše drobce. V ta namen se je v večini slučajev poslužil stanja in gibanja nebesnih teles (sonca, meseca i. dr.) — torej sploh astronomije, a to je nauka o zvezdoslovju in vesoljstvu. Kot izhodišče mu je po različnosti narodov služil poseben spominski dogodek, na primer rojstvo ali smrt izrednega državnika, preroka ali posebno znamenite osebe ali pa datum dogodka posebne zgodovinske važnosti (n. pr. ustanovitev države, religije itd.). Izhodišče ali podlaga za naše časovno štetje je dovolj znano in mora biti vsakomur znano.

Kot spomin na tako ustanovljeno in določeno merilo časa je iz časovnega povratka tistega dne začetka štetja časa nastalo — **ново leto**. (Pri nas praznujemo zdaj tak povratek 1943 krat, všteti začetno leto.)

Zmotna pa je med neukim ljudstvom razširjena misel, da velja naše Novo leto prav ob tistem času tudi za ves ostali svet. Ze zgoraj je bilo opozorjeno na različnost nastanka časovnega štetja pri različnih narodih in državah. Za vse najprimerneje bi bilo polarno ali sončno časovno štetje z izhodiščem sončnega povratka proti severnemu tečaju t. j. 21. decembra naše časovno štetje (le dober teden pozneje). Skoro gotovo bo konec te vojne napravil tudi konec različnosti časovnega štetja in vsa nova leta določil na en dan, oziroma en datum, in to vsaj za celo Evropo. S tem v zvezi bo rešeno tudi že staro in pereče vprašanje o izenačenju koledarja.

P

PK-Kriegsberichter Raebiger (Sch)

AUF POSTEN IN DER SILVESTERNACHT.

Wie verdunke u

von 18
bis 6 Uhr!

Brizgalko za gostev morebitnih
požarov je treba imeti vedno pripravljeno!

SILVESTROV VEČER NESREČNE MARIJANE

Zivljenska slika iz polpreteklosti

Ko smo še po šolskih klopek trgali hlačke, je v okolici Gonobitz-a na Spodnjem Štajerskem pri nekem velikem kmetu živelo 17 letno dekle, ki je tam za hrano in obleko opravljalo službo dekle. Marijana je bila nezakonski otrok uboge matere, s katero se ništa poznali. Mati jo je takoj po porodu oddala tujim ljudem. Slišala je pa pozneje, ko je dovršila 14. leto svoje starosti, na občini, da ji je mama umrla v bolnišnici v Marburg-u. Kakor večina nezakonskih otrok, tudi Marijana ni nikdar izvedela, kdo in kje je njen oče.

Deklica je rasla po tujih hišah domače občine, kjer so jo, ko je nekoliko dorasla in bila že za delo, izmenoma imeli razni boljši kmetje v svojih gospodinjstvih za pastirico in lažja dela v domačinstvu in po njih. Otrok se je kljub pomanjkanju materne roke in ljubezni lepo in zadovoljivo razvijal. Iz male deklice je postala šolarica, s 14. leti je pa že opravljala dela kakor vsako 18 letno dekle. Splošen vtis in naravna nadarjenost sta jo delali zrelejšo in starejšo. Zadnjih 7 let je živela pri velikem kmetovalcu, ki je bil župan občine ter petičen in ugleden gospodar. Marijana mu je opravljala že vsa ženska dela, za kar je dobivala hrano, stanovanje in pa najpotrebnejše skromne obleke. Denarja ji ni dajal. Saj je spadala takorekoč k hiši, jedla je seveda pri eni in isti skledi, nikdar pa ni smela pozabiti, da je nezakonska in brez svojcev nekakor na milost in nemilost izročena županovim.

Vedenje in značaj dekleta je bil v redu. Po naravi bolj lepa, je s svojim prikupnim obnašanjem pridobila vsakega, ki je prišel z njo v stik. K temu dodana mladinska svežost ter hrepenenje po življenju, ki je vidoma izžarevalo iz celega njenega bitja, jo je delalo mikavno in vabljivo; kar seveda vaščani in tudi drugi iz bližnjih vasi niso prezrli. Skoraj vsi fantje iz domačih in sosednih vasi so pogledovali za

njo. Med slednjimi tudi ni manjkal sin njenega gospodarja in župana, 20 letni, nekoliko boječ Tonček, ki jo je zalezoval kje in koder se je dalo. Kakor so v takih zadevah že od nekdaj dekleta, tako se mu je tudi Marijana dalje časa opirala, dokler ni končno tudi njo narava premagala...

Marijana in Tonček sta vodila svojo veliko ljubezen tajno in prikrito, ker se je posebno Tonček zavedal, da oče, ki je imel s sinom že svoje načrte, nikdar ne bi trpel, da se zanima za siroto Marijano, ki radi pomanjkanja premoženja nikdar ne sme misliti, da bi kdaj kolj postala gosposinja na njegovem posestvu. Zato je dekletu tudi vedno pravil, da jo ob svoji polnoletnosti, ko bo 24 let star, gotovo poroči; ne ozirajoč se pri tem na starše, pa tudi če ga starši izobčijo. Seveda je tudi debelušasta gospa županova bila istih nazorov in bi tudi nikdar ne imela uvidenosti za sina če bi zvedela, da se zanima za ubogo Marijanko. Akoravno je tudi sama v mladosti zdrknila v stranpotja ter

NOVOLETNI OGLED PO BOJIŠČIH

Ogled po bojiščih nam prikazuje boj dveh taborov. Na eni strani so Nemčija, Italija in Japonska, na drugi pa Anglija in Amerika s svojimi vazali in priveski. Obě bojujoči se stranki poudarjata v svojih vojnih ciljih brezkompromisen in neizprosni poraz nasprotnika, podčrtujoč pri tem, da morata to doseči za vsako ceno. Nad tri leta trajajoče vojakovanje oboroženega spora ni zmanjšalo, pač pa povečalo.

Leta 1942. smo po vseh bojiščih imeli priložnost ugotoviti približno isto bilanco, kakor v letih 1941., 1940. in 1939. Nemčija ter z njo povezana Italija in Japonska so v glavnem na celi črti beležile uspehe. Takozvani Churchill-Rooseveltovi združeni narodi so pa pri tem v največji meri knjižili negativne postavke, to je zgube. Pogled na zemljevid nam vse to lahko potrdi. Nemčija ima vso Evropo v svojih rokah, oziroma pod svojim uplivom; dežele, ki so jih zasedli in zavojevali Japonci v Pacifiku, so pa tudi velikega pomena. Ladje, ki so jih predvsem nemške podmornice s svojimi torpedi spravile na dno morja, so Angležem in Amerikancem oslabile njihovo vojno in trgovsko mornarico, kar jim vedno bolj otežava in ogroža pomorski promet, ki je za dovoz črt, orožja, municije, materiala itd. na razna bojišča neobhodno potreben, kakor je tudi potreben za dovoz prehrane za prebivalstvo Anglije, nadalje za prevoz surovin iz kolonij in industrijskih izdelkov iz matrne dežele v kolonije itd. Podcenjevati pa tudi ne gre po Japoncih potopljene ladje ameriške vojne mornarice.

Na vzhodnem ali glavnem bojišču te vojne svetovnega značaja, je Nemčiji lansko leto prineslo uspehe, ki so najbolj vidni na južnem delu fronte in predstavljajo nekakšno krono zmag, ki jih je nemška oborožena sila izvojevala leta 1941. v tem odseku. Nad tisoč kilometrov daleč od izhodnih točk zasedeno sovražno ozemlje, kjer se nahajajo največje žitnice Evrope, najbolj bogata nahajališča raznih surovin ter najvažnejša industrija sovjetov, je padlo v roke zmagovitim Nemcem. Ta za sovražnika skoraj nenaдомestljiva izguba je našemu vzhodnemu nasprotniku škodovala ne samo z izgubo dežel, milijonskega števila prebivalstva itd., temveč tudi v oboroževalnem pogledu. Vso to izgubo sovjetov je nem-

ška oborožena sila ter skoraj istočasno z isto dospelala nacionalsocialistična civilna uprava umela čisto v kratkem času v veliki meri obrniti v svoj prid. V kolikor se je po umikajočih sovjetih uničene in poškodovane rudnike, tovarne itd. moglo urediti in popraviti, so služili nemški vojni produkciji, pri čemer je treba podčrtati, da se je večino do takratnih sovjetskih delovnih rok takoj lahko vpreglo v to nemško delo. Ravno kar nastopajoči obupni množinstveni napadi sovjetov na nemške položaje v takozvanem donskem loku in v njega bližini kažejo, kako dominantnega pomena so področja, ki so jih leta 1942. v tem odseku sovjetom iztrgali Führer-jevi bojovníki.

Hladnejši čas minulega leta je oživel tudi fronto v italijanski Severni Afriki. Poveljnik nemško-italijanske fronte, Generalfeldmarschall Rommel, je v izogib bojev s številčno močnejšimi angleškimi silami, umaknil svoje divizije izpred El Alameina v Egiptu ter se trenutno še ne vidi, kje bo nasprotniku zopet pokazal svojo sposobnost. Amerikansko zasedbo francoske Severne Afrike in sicer Alžira in Maroka, so Nemci in Italijani pod vodstvom nemškega generala Nehring-a paralizirali z biskovito zasedbo Tunis-a. Rommel in Nehring, ki sta oba strokovnjaka v bojih s tankovskimi odredi s podporo letalstva, gotovo nista zato na teh položajih, da bi se o njima ne slišalo več mnogo.

Zapadna fronta Nemčije se je za vse morebitnosti, ki jih lahko prinese leto

UNTERSTEIRER !

Nur wer die deutsche Sprache beherrscht, kann als vollwertiger deutscher Staatsangehöriger betrachtet werden. Darum lerne deutsch und sprich deutsch!

SPODNJEŠTAJERC !

Samo, kdor obvlada nemščino, se ga lahko smatra za polnovrednega nemškega državljan. Zato se uči in poslužuj nemščine!

1943., ojačila z zasedbo francoske sredozemske obale. Cela obrambna črta, od krajnega severa Norveške pa do Biskaje je trdno in varno zastražena ter bi morebitni invazijski poskusi Anglosasov doživeli poraz, kakor so ga doživeli minulega leta pri Dieppe-ju.

Zračni boji, ki se vodijo na zapadu, stanejo Angleže mnogo letal. Nočna bombardiranja nemških neutrjenih mest povzročajo sicer civilne, bolj malo pa vojaške škode.

Bojišča na Daljnem vzhodu stojijo seveda tudi za Japonce ugodno. Zavojevalne dežele niso samo trdno v njihovih rokah, temveč jih še vedno širijo in večajo. Zmage, ki so jih Japonci izvojevali leta 1942. nad Angleži, Amerikanci, Nizozemci in Čangkajskovimi Kitajci, so iz japonske veselite napravile imperij, ki je v Aziji odločilen.

Ob prehodu iz starega v novo leto ne prikrivajo nikjer, da je razvoj vojnih dogajanj dosegel svoj višek. Oba partnerja, prav posebnost pa tabor Anglosasov, odkrivata stremjenja, da bo leto 1943. tista doba, ko se bo položaj front približal času, ko bo padla končna odločitev. Kdor pozna oborožene sile osi, ki so pripravljene preje umreti kakor kloniti, si lahko predstavlja, kako trd oreh bodo letošnji boji za Roosevelt-ove in Churchill-ove fronte in kako slabi izgledi jim stojijo pred nosom. Sile osi, ki svoj boj oprajo na pravične zahteve po življenjskem prostoru, za naseljevanje, po surovinah, rodni zemlji, ki bi naj jih preživljala itd., imajo razen boljšega vodstva tudi moralno oporo v svojem prepričanju in svoji zavesti, da jim gre za živeti in biti ali nebiti. Narava, ki skrbi za vsa bitja, je zamislila razdelitev zemeljskih dobrin na vsa ljudstva enakomerno in pravično. Angleži in Amerikanci pa imajo o tem druge poglede in nazore. Svetovna bogastva hočejo držati v svojih krempljih, da bi vedno imenitno in dobro živeli, zraven pa izkoriščali Nemce, Italijane, Japonce itd. ter vse svoje kolonijalce, ki bi jim naj služili. Vsega tega se naj narodi sil osi pod svojimi sedanji voditelji na celi črti zavedajo, in nobenega dvoma ni, da se anglosaške oborožene sile bodočih spopadov s tako odločnimi nasprotniki lahko bojijo. Nastopajoča leta 1943. bo pa pokazalo, kako umesten je ta strah.

rodila nezakonskega otroka, ki je na srečo umrl, je bila v njenih očeh Marijana do neke meje manjvredno dekle, ker je bila nezakonska neznanega očeta.

Tako sta se mlada zaljubljenca skrivoma ljubezensko izživljala, čakajoč da minejo leta, ko se lahko združita. Star spodnještajerski prevor: »Človek obrača, naključja in življenje pa obrneta«, se je tudi v tem slučaju uveljavil. Ljubezen, ki je bila popolna in naravna, ki bi pa v očeh ljudi, če bi za isto izvedeli bila grešna in kaznjiva žal ni ostala brez posledic, kar jima je vrglo tok njenega življenja iz tira. Nekaj časa sta nesrečo prikrivala ter preudarjala kako in kaj bi, dekle je jokalo, fant jo je miril. Tako so tekli v mučnih skrbeh in brigah dnevi, tedni in meseci, ne da bi se v njunih glavah bil pojavil kakšen izhod.

Takozvano blagoslovljeno stanje — tako so nekoč hinavsko nazivali noseče ženske — je po stari ženski navadi seveda najprej opazila gospodinja, Tončekova mati. Kljub dejstvu, da je v svoji nežni

mladosti tudi ona bila v sličnem položaju, je Marijano kot bodočo nezakonsko mater najstrožje obsodila.

Bil je ravno zadnji dan v letu, ko je županja napravila rabuko v svoji hiši radi ugotovitve, da z dekle nekaj ni v redu, česar sirota ni mogla zanikati. V prepričanju, da posegli celo sosedje ter udrihali po dekletu. Ko je pa Tonček videl za kaj gre, je izgubil še tisto malo poguma ter zbežal od hiše proti bližnjemu gozdu, da bi se glavni nevihti izognil. Kakor hitro se je pa stroga gospodinja pošteno izkričala — pomagal ji je pri tem seveda tudi župan — je nesrečno Marijano, ki se je živjela v joku in žalosti ter se skrivala nekje pri hlevih, izobčila in izgnala od hiše. Zmetala in vrgla ji je njene revne oblike na cesto ter zažugala, da ji nikdar več ne pride pred oči. Medtem ko je Tonček v gozdu jokal in čakal na mirnejše ozračje, je Marijana pobrala svoj skromni punkelček ter jokajoča odkorakala po cesti v hladno zimsko popoldne. Mračilo se je že, ko je ubogo dekle do-

seglo sosedno vas. Samega sebe je povpraševalo, kam naj gre in kje je Tonček, da ji svetuje in pomaga. Ni mogla razumeti, da se pri zadevi ni pojavil ter mater miril in ji razodel, da je pri stvari glavni krivec. V svoji težki boli je korakala dalje, ne da bi znala kam. Pod vnožjem hriba je med ob nastajajočem mraku zagledala že razsvetljene hiše. Napotila se je proti hišam in prosila za prenočišče, ker je mislila poslati po Tončka, da pride in ji pove, kaj ji je ukreniti. Ker pa nesreča nikdar ne pride posamezno, je tudi ta dan Marijana imela več nezdov. Bil je Silvestrov večer in ljudje so povsod po svojih starih običajih proslavljali odhod starega ter prihod novega leta s pojedinami, zabavami, plesi itd. Kjerkoli je sirota potrkala in pokazala svoj obupen obraz, so jo vjnjeni in razposajeni ljudje odslovili in odpravili. Obe vaški gostilni, kjer je tudi iskala zavetišča, sta bili polni prepevačih in plesočih fantov in deklet, ki so po lastnih izjavah »skakali iz starega v novo leto«. Če bi bila imela denar, bi bila v go-

GOSPODARSTVO

O zadolžitvi nemškega kmetijstva

Dolgovi nemškega kmetijstva so v letih 1924—1932 poskočili od 4 na 12,9 milijard RM. Vplivati na agrarne kredite je bil glavni ukrep, ki si ga je zarisala nacionalsocialistična agrarna politika takoj, ko je prišla na krmilo. Začelo se je s praktičnim delom, ki je bilo kmalu vidno. Kmetijski dolgovi so se začeli zniževati. Predvsem je padlo breme obrestovanja, ki je znašalo leta 1932 14, pozneje je pa zdrknilo na 5,4 % od pradajnih izkupičkov. To se je doseglo v prvi vrsti s povečanjem kmetijskih storitev, z zvišanjem cen kmetijskim pridelkom in s politiko splošnega znižanja obresti.

Vsakoletna ugotovitev kreditnega položaja nemškega kmetijstva, ki jo izvede denarni zavod Deutsche Rentenbank-Kreditanstalt, je tudi za leto 1940/41 zaznamovala na podlagi podatkov Reichsnährstand-a nazadovanje kmetijskih dolgov za 2,1 % napram lanskemu letu ali 250 milijonov RM. S tem se je nazadovanje dolgov napram gospodarskemu letu 1939/40, ki je znašalo 500 milijonov RM, nekoliko počasilo. Vzrok leži v manjših izkupičkih, ki imajo izvor v slabi letini v poletju 1940. Znižanje dolgov je pa zopet večje kakor zadnja predvojna leta. Do izraza pa pride pri tem tudi povečan tok denarja na podeželju. To pa ni smatrati kot znak pravega dviga dobičkanosti, pač pa kot znak vojne in njenih omejitev, ki ne omogočajo več v polni meri nakupovanje umetnih gnojil, popravil, nadomestnih naročil, novogradenj, preureditev itd. ter v

veliki meri tudi omejitve v nakupovanju privatnih potrebščin.

Znižanje dohodkov je prekoračilo znižanje gospodarskih izdatkov. Leta 1940—1941 na razpolago stavljen prebitek gotovine ni dosegel istega obsega kakor leta 1939/40. V tem je dokaz, da izvršuje nemško kmetijstvo tudi v vojnem času v mejah pridelovalne tekme svoje visoke naloge v interesu narodnega gospodarstva in ne radi privatnega dobička. Denarni prebitki so se uporabili deloma za odplačilo dolgov, deloma so se pa vložili v kreditne zavode kot hranilne vloge. Pri tem je morebiti soodločalo prepričanje, da se bo sedaj nastopajoča potrošnja blaga po vojni lahko izravnala, ne da bi bilo treba iskati novih kreditov.

Zadolžitev izkazuje v posameznih gospodarskih področjih velike razlike. Vzhodni deli Reich-a so še vedno močneje zadolženi kakor ostale pokrajine. Medtem ko je vzhodna Nemčija s svojim kmetijstvom obremenjena povprečno z 72 do 80 % svoje enotne vrednosti, znaša zadolžitev v drugih pokrajinah Nemčije samo 29 do 46 %.

V vseh pokrajinah in v kmetijah vseh velikosti presegajo realni dolgovi dolgove privatnega značaja. Kreditno-politično je važna ugotovitev, koliko kmetij nima realnih ali stvarnih dolgov. Slika je sledeča: v starem delu Reich-a je takih med malimi posestniki 29, med srednjevelikimi 24 in med velikimi kmetijami 16 odstotkov.

GOSPODARSKE VESTI

× Gozdovi Velike Nemčije. Na področju Velike Nemčije zavzemajo gozdovi 20,2 milijonov hektarjev, to je 27,9 odst. celotne površine. Na vsakega prebivalca odpade 21,4 hektarjev gozda.

× Vsa italijanska industrija je civilno mobilizirana. Duce je z odredbo civilno mobiliziral vsa industrijska podjetja. Ta ukrep je doslej veljal samo za vojno industrijo, sedaj bodo pa vojaškim predpisom podvrženi vsi delavci in nastavljeni industrijskih podjetij. Vsako zapuščenje dela, vsak izstop itd. je nemo-goč. Prestopke in nerednosti se pa za-

stilni morda našla prenočišča, brez istega pa na to ni bilo misliti. Nepopisen strah in ubup jo je podil dalje in proč od ljudi, ki nimajo srca in smisla za nesrečno dekle.

V istem času se je pa njen Tonček vrnil iz gozda domov. Ko je izvedel, da je Marijana morala od hiše, je tudi njega zajel obup. V jezi in žalosti ter iz strahu, da se njegovemu dragemu dekletu lahko zgodi nesreča, ki vso to gorje še poveča, se je toliko ojunčil, da je staršem povedal o svoji skrivni Marijanine nezgode. Še predno je pri tem njegova huda mama zamogla dati izraza svoji jezi, mu je stari hlapec povedal smer, v katero je dekle krenilo. Kakor ponorel jo je mahnil za njo. Ko je v prvi in drugi vasi od novoletnih veseljakov zvedel, da so Marijano povsod odslovili, je svojo pot nadaljeval po cesti, da bi jo dohitel.

Bila je ura polnoči, ko so v dveh vaseh zapeli zvonovi, ki so oznanjali zaključek starega in nastop novega leta. Tončeku je to zvonjenje rezalo srce. Tekel je po zmrznjeni cesti navkreber, kamor je

sleduje po vojaškem kazenskem zakonu pri vojaških sodiščih.

× Kanadi primanjkuje premoga. Kanadski minister Iilsley najavlja ustanovitev premogovnega urada, ki ga bodo tvorile tri osebe, ki bodo imele nalogo, skrbeti za odpravo pomanjkanja premoga. Urad bo imel posebna pooblastila in bo v prvi vrsti moral pospeševati domačo produkcijo.

× Produkcija petroleja na Japonskem. Novo pridobljene pokrajine, ki jih je hrabra japonska oborožena sila zavzela v sedanji vojni, razpolagajo z ogromnimi nahajališči petroleja. Tako je na primer na Britanskem Borneo s področjem Bru-

vodila cesta. V hribu so vaščani svoje s silvestrovanjem zmučene glave že polagali k počitku, ko je Tonček tam zastoj povpraševal po svoji Marijanki. Spomnil se je orožniške postaje ter tam prosil, da bi mu pomagali in šli na roko. Slučaj so orožniki zabeležili, Tončeku pa preskrbeli prenočišče.

Ko so v jutro ljudje hiteli v cerkev, so nedaleč od tam našli v nekem gozdu nesrečno Marijanko, ki je ponoči na svoji križevi poti obupana in zmučena sedla, zaspala in — zmrznila.

POZOR !

* Učni tečaj nemščine, ki smo ga napovedali v zadnji izdaji našega lista, začnemo prinašati v eni prihodnjih števil, nakar se bo seveda v vsaki izdaji nadaljeval. Do tedaj pa prosimo naše bralce za potrpljenje!

nei in Miri produkcija petroleja znašala leta 1938 en milijon ton. Pri tem pa seveda produkcijska možnost še dolgo ni bila popolnoma izkoriščena. Po trditvah Angležev se na severu Bornea nahaja še več vrelcev, ki pa niso izkoriščeni. V Nizozemski Borneji, ki so jo zasedli Japonci, pridobijo letno 2,2 milijona ton petroleja. Otok Sumatra, ki je tudi prešel v japonske roke, producira 4,66 milijonov ton letno. Tudi na Javi, kjer od marca 1942 gospodarijo Japonci, se letno pridobi 930.000 ton petroleja. Na otoku Ceram so si Japonci pridobili za nadaljnjih 80.000 ton letne produkcije petroleja. Če vsemu temu dodamo še zasedbo Burme pridobljene petrolejske poljane, kjer se je navadno letno pridobilo 9,4 milijonov ton petroleja, lahko rečemo, da ima današnja Velika Japonska v svojih novozavojevanih deželah tako veliko produkcijo petroleja, da presega njena količina najmanj trikrat njeno civilno potrošnjo.

× Argentinijska misli na ustanovitev lastne kovinske industrije. Argentinijska se resno bavi z mislijo, da si uredi lastne predelovalnice svojih, doma pridobljenih rudnin. Načrti gredo za tem, da se že leta 1944. v lastnih pečeh začne izdelovati surovo železo, ki bi naj ga nato lastne jeklarne in valjarne nadalje predelale. Naprave za to fabrikacijo se bo moralo naročiti v tujini. Za to industrijo bo vlada izdala ukrepe, da ji inozemska konkurenca ne bo ovirala razvoja in razmaha.

× Argentinijska ne ve kam z žitom. Argentinsko kmetijsko ministertvo je ocenilo količino presežka žita, ki ga ne more izvoziti ter ugotovilo, da imajo argentinski kmetje 8,399 milijonov ton pšenice in 3,123 milijonov ton lanenega semena več, kakor ga potrebujejo za izvoz v inozemstvo. Tako izgledajo posledice vojne, ki onemogočajo izvoz preko oceanov!

× Bolgarija dobi tovarne sintetičnega kavčuka. Bolgarska vlada bo dala inženjerju Nikolinski-ju 60 milijonov levov, da ustanovi v Bolgariji tovarno bune. Nikolinski je namreč v zadnjih letih izumil lasten način izdelovanja kavčuka iz oglja. Z gradnjo tovarne bodo takoj začeli. Tovarna bo začela z dnevno produkcijo 1000 kg surovega kavčuka.

× Rudarstvo Madžarske. Madžarska si vsestransko prizadeva odpraviti pomanjkanje premoga. Njena produkcija je bila že leta 1940. večja kakor nekdanj pod Veliko Madžarsko. Tudi v letu 1941. se je premogovna produkcija zvišala. Težave v preskrbi s premogom so posebno v novih pokrajinah, ki so revne na premogu. V zadnjem času se tudi precej dviguje in izboljšuje pridobivanje aluminija. Tudi za nahajališča bauksita je veliko zanimanje.

× Zaloga olja v Ameriki se krčijo. Ameriški notranji minister Ickes, ki vodi uporabo olja, je predlagal vladi, da se potrošnja olja ob vzhodni obali Amerike zniža še za nadaljnjih 10, to je skupno za 25 odstotkov. Primanjlovanje olja je v zvezi z uporabo istega za prevoz v Severno Afriko. Na ta način upajo nekaj olja privediti.

× Tobak in špirit sta postala državna monopola v zasedenih pokrajinah vzhoda. Začetkom decembra 1942 je izšla odredba o monopoli v zasedenem področju vzhoda. Na podlagi iste odredbe je Reichsminister für die besetzten Ostgebiete izdal odredbo o ureditvi dveh monopolov, in sicer za tobak in špirit.

UMNI KMETOVALEC

Kmečki gospodar ob zaključku leta

Konec leta pričakujejo različni poklici z različnimi občutki. Uradniki, vojaki, učitelji in dijaki se ga veselijo, ker jih čakajo ob tem času počitnice. Nasprotno pa pričakujejo trgovci in podjetniki ter njihovi uslužbenci zadnje dni leta s strahom: vedo namreč, da bo treba v teh dneh delati do polnoči ali pa še dalje, ker se ob koncu leta v vseh trgovinah in gospodarskih podjetjih izvrši popis imovine ali inventura.

H kateri od teh dveh skupin spada kmečki gospodar?

Navidezno k prvi skupini, kajti tudi na kmetijah se ravno zadnje dni v letu vrstijo prazniki kar drug za drugim: razen pravih praznikov, padejo navadno v ta čas tudi »domači prazniki« ali »kolnee«, »šentjanžev dan« itd.

V resnici pa bi bil kmečki gospodar, ki bi vse dni od Božiča do Silvestrovega praznoval, kaj slab gospodar. Zakaj tudi kmetija je gospodarsko podjetje, tudi kmet mora biti do neke mere podjetnik.

Zato je tudi za kmečkega gospodarja nujno potrebno, da ob koncu leta napravi nekaj pregled čez stanje svojega gospodarstva ter obenem sestavi vsaj približen načrt za gospodarjenje v prihodnjem letu.

Da kmečkim gospodarjem to delo olajšamo, bomo v naslednjih odstavkih našli najvažnejša opravila, ki jih mora ob koncu leta izvršiti vsak dober kmečki gospodar.

1. Popis imovine ali inventura.

Da bi moral imeti tudi vsak kmečki gospodar točen popis svojega premoženja, so pridigali kmetijski strokovnjaki našim kmetom že desetletja in desetletja, toda le malo je bilo kmečkih gospodarjev, ki bi ta popis v resnici napravili in izpopolnjevali. Zdaj pa so bile uradno vpeljane »Hofkartee«. Vsak kmečki gospodar je moral dati zanje točne podatke o površini svojih njiv, travnikov, gozdov, vinogradov, vrtov itd.; moral je navesti, koliko ima posejane te ali one vrste žita; javiti je moral število in vrste domačih živali; navesti, koliko in kakšnih strojev ima na svoji kmetiji; izračunati, koliko pridelkov dobi letno iz svojih gozdov, z njiv, vinograda; izračunati, koliko dobi od živinoreje v obliki mleka, mesa, volne, izkupička v denarju.

Mnogi kmetje so se jezili, ko so morali vse te podatke zapisovati in izračunavati. Nekateri od njih so bili pri dajanju podatkov površni in lahkomišeln. Vsi ti so že imeli in bodo še imeli priliko, spoznati, da jim je le v korist, ako imajo v svojem lastnem gospodarstvu vsaj nekoliko zapiskov, in da je samo njim samim v škodo, ako so podatke za »Hofkartee« kar iz glave zdrdrali, ne da bi se potrudili, premeriti svojo zemljo in izračunati pridelke svoje kmetije.

Svetujemo zato: Kdor je podatke za »Hofkartee« točno in skrbno izračunal ter napravil za sebe tudi prepis teh podatkov, naj ta popis samo še izpopolni tako, da napravi še točen seznam vsega orodja in gospodarske opreme na svoji kmetiji. Kdor pa je dal svojčas za »Hofkartee« površne in netočne podatke, naj zaprosi pri pristojnem Ernährungsamtu A. za novo tiskovino in naj vse podatke skrbno izračuna, oziroma površine točno preme-

ri. Od vseh podatkov za »Hofkartee« pa naj si napravi prepis, ki mu bo nešteto-krat prav prišel, kajti nemška javna uprava predvideva, da vodi vsak kmet o svojem gospodarstvu točne račune in se zato pri najrazličnejših prilikah zahteva od kmečkega gospodarja različne podatke, ki služijo javnemu načrtnemu gospodarstvu.

Omenili smo, da je popis kmetijskih gospodarstev za »Hofkartee« nepopoln v toliko, ker ne vsebuje popisa kmetijskega orodja. Zakaj ne, je jasno: ker bi ti seznanji zahtevali preveč prostora v »Hofkartee«, a za načrtno prehranjevalno gospodarstvo v obče niso važni.

Tooliko bolj važen pa je točen seznam vsega kmetijskega orodja in opreme za kmeta samega. Takoj povemo, zakaj!

Kmečki gospodar navadno ve, koliko tega ali onega orodja je pri hiši, ali vsaj, koliko ga mora biti, da se lahko vse delo v redu opravlja. Vendar gospodar čez leto navadno vsled preobilice dela in skrbi nikoli ne pride do tega, da bi prešteval orodje.

Če pa zdaj, ob koncu leta, napravi seznam orodja, bo pri tem marsikaj ugotovil. Tako n. pr., ko prešteva grablje, ugotovi, da je samo še pet uporabnih, troje je zlomljenih — a kje jih je ostalo še četvero?! Saj je bilo spomlad cel ducaat grabelj! In bomo najbrž ugotovili, da so ostale grablje v gozdu, ko smo grablil listje, ali pa kje pri sosedu, kamor smo jih posodili... Ko preštevamo kose, ugotovimo, da bo treba kupiti najmanj pet novih — naša skrb bodi, da jih pravočasno kupimo in nasadimo, ne pa, da jih iščemo po trgovinah šele, ko jih drugi že klepljejo in kosijo... Pri nadaljnjem pregledu ugotovimo, da manjka to in to orodje. Napenjali bomo možgane in morda se bomo končno le domislili, da smo dotično orodje že pred meseci posodili sosedu, ki pa ga je pozabil vrniti. Da vnovič ne pozabimo, si bomo to izposojilo zapisali in poslali takoj k sosedu po dotično orodje. Obenem pa bomo sklenili: Nikdar ne posodim več nobenega orodja, ne da bi si to takoj zapisal! In če ne prej, bom vsako leto ob koncu leta potrjal od vseh sosedov posojene stvari nazaj, kajti sicer bo sosed sčasoma pozabil, čigavo je pravzaprav in mi bo še zameril, če bi ga kdaj pozneje jaz še tirjal zanje!

K popisu imovine ob koncu leta pa spada tudi popis vseh denarnih zneskov, ki smo jih bodisi mi drugim dolžni, ali pa so jih drugi dolžni nam. Naša lepa lastnost bodi, da ob koncu leta poplačamo vse male dolgove pri raznih vaških trgovcih, pri kovaču, kolarju, na žagi in kjerkoli še. Zaradi reda in dobrega prijateljstva za naprej, pa vljudno opozorimo tudi vse one, ki so nam dolžni, da bi bilo prav, če bi zdajle, ob koncu leta, uredila zaostale račune. Kdor je pаметen, vam tega opozorila ne bo zameril, kdor pa bi zameril, če tirjate posojen denar nazaj se vam za njegovo prijateljstvo ni treba truditi. Če večjih denarnih zneskov ne morete ob koncu leta vrniti, ali če vam jih drugi ne morejo plačati, je pa edino na mestu, da napravite za te zneske pisemne zadolžnice.

2. Ureditve računov in važnih spisov.

Večina kmečkih gospodarjev ima navado — sicer ne posnemanja vredno —

da nosi vse mogoče prejete račune in uradne spise celo leto s seboj v denarnici. Zato pravijo naši kmetje navadno denarnici »listnica« (Brieftasche), katera je bolj nabasana z raznimi listinami, kot pa z denarjem. Vse te papirje, važne kot nevažne, nosi kmet s seboj, dokler niso toliko zamazani in raztrgani, da se sploh ne pozna več, kaj je bilo na njih napisano — in potem vrže kmet vse skupaj proč...

Pаметen gospodar ne ravna tako. Če sproti ne, vsaj ob koncu leta zbere vse papirje in listine skupaj, iz listnice, izza stenskih tabel, iz različnih predalov in knjig, kamor jih je tekom leta potaknil.

Nato vse te listine pregleda in jih razvrsti. Na en kup zbira listine, ki mu nalagajo dolžnost plačila. To so predvsem plačilni nalogi za zavarovalnino, za davke in podobno. Dober gospodar bo skrbel, da vse dolžne zneske čimprej poravnava. Na drug kup bo zlagal gospodar potrdila o izvršenih plačilih. Vsa ta potrdila predstavljajo zanj veliko vrednost, ker lahko z njimi dokaže, da je svoje obveznosti poravnal, ako bi bil po pomoti še enkrat tirjan. Zato bo vsa taka potrdila enega leta povezal skupaj in dobro shranil, po možnosti na ognja varno mesto. Enako skrbno, pa vendar posebej spravljene in skupaj zbrane, bo hranil kmečki gospodar listine, ki sicer nimajo denarne vrednosti, ki pa so vendarle zelo važne zanj, n. pr.: posestne listine in pogodbe, krsne, poročne listine, dokazila o izvoru prednikov, šolska spričevala itd. In spet posebej je treba skrbno hraniti lastne zadolžnice, kakor tudi zadolžnice drugih, razne kupone, najemne in druge pogodbe in sploh listine, ki se nanašajo na neko, še ne zaključeno gospodarsko razmerje. Tovrstne listine moramo shraniti tako, da so nam vedno pri roki, če jih rabimo!

3. Pregled poslopij, strojev, orodja itd.

Kmečko gospodarstvo je vedno potrebno obnavljanje. Zato bo kmečki gospodar ob zaključku leta točno pregledal svoje gospodarstvo in si sproti zapisal, kaj je popravila in obnove nujno potrebno.

Začeli bomo navadno pri poslopijih: tu je morda potrebna streha popravila, tam bi radi nekaj prezidali, spet drugod bo potrebno vstaviti nov pod, popraviti okna itd.

Nato pregledamo po vrsti vse stroje. Vse, kar je potrebno popravila ali nadomestilnih delov, zapišemo in damo stroje v popravilo, oz. naročimo potrebne nadomestne dele takoj, kajti za po 15. januarju v popravilo poslane stroje, in za pravočasno dobavo po tem času naročenih nadomestnih delov ne prevzamejo tovarne nobene odgovornosti več!

Ob tej priliki bomo tudi ugotovili, ali je potrebno, da naročimo kak nov stroj. Tudi to naročilo moramo oddati čimprej.

Enako skrbno moramo pregledati vozove, pluge in brane ter vse gospodarsko orodje, ne izzemši konjako opremo. Tudi tu bomo našli marsikaj, kar kriči po popravilu.

Potem bomo šli na polja in travnike. Spomnili se bomo morda, da nismo naročili še spna za gnojenje njiv in travnikov, da ozimine še nismo pognojili z umetnim gnojem, da potrebujemo za spomlad nujno toliko in toliko sadnih drevesc, da tudi semenskega krompirja, ovsa in drugih poljskih ter vrtnih semen še nismo naročili, čeprav je že skrajni čas. Obenem bomo pri tem obhodu raz-

mislili, kje bomo sejali spomladi eno, kam sadili drugo rastlino.

4. Gospodarski načrt za prihodnje leto.

Na podlagi slike, ki smo jo dobili o našem gospodarstvu s popisom vsega premoženja, z orodjem, obveznostmi in tirjavami vred, ter po izvršenem pregledu, kaj je na naši kmetiji potrebno popravila in obnove, nam ne bo težko, napraviti v glavnih obrisih načrt, kako bomo gospodarili v prihodnjem letu.

Kar se tiče poljskega gospodarstva, nam mora služiti pri tem načrtu za osnovo - pridelovalni nalog (Anbausoll), ki smo ga dobili, ali ga bomo še dobili od svojega Ortbauernführer-ja. Seveda se bomo potrudili, da bomo s pomočjo nakupa prvovrstnega semena, z gnojenjem in apnenjem zemlje ter s pomočjo praktičnega poljskega orodja in strojev pridelali več kot lani — a z manj dela in z manjšimi stroški.

Gospodarstvo v gozdu bomo uravnali po nalogu o potrebni sečnji, ki nam jo je predpisal pristojni »Forstamt«. Razen tega bomo posekali še potrebne količine in vrste lesa, da nam bo mogoče izvesti vsa popravila in obnove na poslopjih in orodju, ki smo jih ugotovili pri pregledu ob koncu leta.

Na osnovi denarnih dohodkov, ki jih lahko približno preračunamo, če seštejemo, koliko bomo približno izkupili za v prihodnjem letu prodan les, poljske pridelke, vino, mleko, živino itd. in na podlagi odbitka izdatkov, za katere vemo že v naprej, tako n. pr. za obleko in obutev, za davke in zavarovalnine, za plače poslom, za nabavo semen, za najna popravila, bomo ugotovili, ali bo mogoče predvidene nujne izdatke kriti s predvidenimi dohodki. Ako nam po tem proračunu denar še ostaja, lahko vzamemo v gospodarski načrt še morda nakup katkega stroja, ali kako večje popravilo. Če se pa račun ne izide, moramo razmisliti, kako bi prišli do večjih dohodkov: morda bomo posekali nekaj več lesa, morda si bomo polskali kak zaslužek z vožnjo ali slično.

Vedno je dobro, če pri proračunu dohodki nekoliko presegajo predvidene izdatke — kajti v življenju je navadno že tako, da so dohodki navadno manjši, kot smo jih predvideli, stroški pa višji. Torej moramo pustiti vedno pri proračunih nekaj rezerve.

5. Kaj mora kmečki gospodar ob koncu leta še storiti?

Naročiti treba za prihodnje leto potrebne gospodarske koledarje! Predvsem nam je na razpolago »Reichsnährstandskalender« v oni obliki, ki vsebuje mnogo potrebnih in koristnih podatkov. In tudi na obnove naročnine za »štajerskega Gospodarja« naj kmečki gospodar ob zaključku leta ne pozabi!

* Iz pokrajine Ljubljana. Vodja Nemške akademije v Ljubljani, Dr. Heinrich Swoboda, je imel te dni v srebrni dvorani hotela »Union« predavanje o Valvazorju in njegovem delu »Cast vojvodine Kranjske«. Poslušalci, med katerimi so se nahajali zastopniki fašistične stranke, italijanskega kulturnega zavoda in uradniki nemškega konzulata, so se oddvojili predavatelju z odobravanjem. — Za izrednega komisarja bolniškega fonda pokrajine Ljubljana je bil imenovan commendatore dr. ing. Fausto Gianaroli. — Visoki komisar pokrajine Ljubljana je odredil združenje občin Kočevje-mesto in Kočevje-dežela v eno samo občino.

MALE VESTI

* Policijska ura na Silvestrov večer. Der Reichsführer SS und Chef der Deutschen Polizei je policijskim oblastem izdal okrožnico, v kateri je določil, da je na Silvestrov večer 1942/43 po celi Nemčiji policijska ura določena na 1.00 uro.

* Mesto Marburg rešuje svoj stanovanjski problem. Oberbürgermeister mesta Marburg an der Drau je v dnevniku »Marburger Zeitung« naslovil oklic na lastnike stanovanj ter jim v zvezi svoje odredbe z dne 1. decembra 1942 svetuje, da se tam, kjer je mogoče, v stanovnih nekoliko stisnejo in sprejmejo podnajemnike. Pomanjkanje stanovanj sili mestni stanovanj urad, da bo brez ozira na levo ali desno po svojih organih pregledal tista stanovanja, ki se prostovoljno ne ozirajo na ta oklic ter jim bo določil podnajemnike. Take kontrole stanovanj se bodo stalno vršile in kjer se bo ugotovilo, da se družina v svojih prostorih lahko stisne in umakne ter se na ta način pridobi soba, bo taka soba takoj zasedena in ostane vse dokler traja pomanjkanje stanovanj stanovanjskemu uradu na razpolago. Istočasno je Oberbürgermeister spregovoril tudi nekaj besed podnajemnikom. Trdote in bremena, ki jih povzroča vojna ne zahtevajo samo od najemnika, temveč tudi od podnajemnika omejitve v stanovanjski udobnosti ter nikakor ni na mestu, ako podnajemniki, ki so prišli iz starega dela Reich-a, zahtevajo in iščejo po Marburg-u sobe, kakor so jih imeli doma še izza predvojne dobe. Kakor hitro bo gradnja stanovanjskih hiš omogočena, bo seveda Marburg liki vsem nemškim pokrajinam veliko polagal na stanovanjsko kulturo in omogočeno bo vsem, da si stanovanja izberejo po mili volji.

* Smrt ugledne Spodnještajerke. Pišejo nam iz Rosenberg-a pri Bad Radeln-u, da je dne 20. decembra 1942 istotam po kratkem trpljenju umrla 73 let stara Maria Klementschiitsch, rojena Kaiditsch. Pokojna je bila ugledna posestnica in vsestransko priljubljena žena. Pokopali so jo na pokopališču v Stainztal-u. Sorodnikom, prijateljem in znanecem naše sožalje.

* Spodnještajerci pozor! Pomagajte našim rojakom pri učenju nemščine! Naš rojak in preseljenec iz okraja Rann, Vinzenz Gregl, nam je pisal pismo ter prosil, na bi mu preskrbeli note ali pravila za pesem »Steirerlied« z znanim besedilom »Hoch vom Dachstein an«. Besedilo smo mu sivočasno že preskrbeli, težko je pa dobiti note. Imenovani Spodnještajerci podučuje v preseljeniškem taborišču, Lager Cumbach pri Rudolstadt-u v Thüringen-u, spodnještajerske otroke tamkajšnjih preselencev ter bi za pouk v petju ta pravila potreboval. Ako ima kdo od rojakov te note, bi našim ljudem tam zunanaj storil veliko uslugo, če bi jih preptal in prepis poslal na naše uredništvo, ali pa neposredno na naslov rojaka Gregl-a. — Isti preseljenec tudi zastonj išče in kupuje prvo nemško, ali eno drugo nemško začetnico ali kaj podobnega. Tudi to se danes širom Nemčije nikjer ne more kupiti, ker so vse take knjige že davno razprodane in se jih sedaj radi vojne ne tiska. Če eden ali drugi naših Spodnještajercev nekoliko pogleda v stare skrinje, na podstrešja itd., bi najbrže našel kako pripravno učilo. Knjiga je lahko tudi že v slabem stanju in izza časa stare obdonavske monarhije. Tudi tak vrni pripomoček potrebuje gospod Gregl

za poučevanje dece spodnještajerskih preselencev iz okraja Rann, ki živijo sedaj v taborišču Cumbach. Dobro delo in veliko uslugo stori tisti, ki nam na uredništvo ali pa na naslov Spodnještajerka Gregl-a pošlje tak učbenik, ki ga bodo naši ljudje iz Nemčije vrnil, kakor hitro ga ne bodo več potrebovali.

* Proslava božičnih praznikov. Kljub vojni, ki marsikaj onemogoča, je bilo opaziti, da so Spodnještajerci po vseh krajih naše lepe domovine v mejah možnosti zadovoljno in veselo proslavili božične praznike. Mi vemo, da posebno pri ljudeh, ki so navezani bolj na nakaznice za hrano, ni bilo vsega tako v izobilju po mizah in pod božičnimi drevesi, kakor v normalnih nevojnih časih. Zavedamo se pa pri tem hkrati, da je Spodnještajere uvideven in razumen človek, ki ve, da je našim hrabrim vojakom, ki z granatami, puškami in topovi branijo našo domovino, bil letošnji Božič veliko bolj trd in manj vesel kakor nam, ki smo se v domovini namesto treh, štirih vrst mesa, morali zadovoljiti samo z eno vrsto. Ko bo vojske konec, bo konec tudi omejitev v vsem, čemur se sedaj odpovedujemo. Pri tej priložnosti ne bo škodovalo, da se omeni še nekaj. Razna podjetja, ki zaposlujejo delavce in nameščence, so se letos po vzoru in vzgledu nacionalsocializma čisto drugače pokazala napram svojim sodelavcem, kakor je bil nekoč slučaj. Razen čednih božičnih in novoletnih daril v obliki denarja, ki jih ne gre podcenjevati, so v največ primerih obrati svoje ljudi pogostili še posebej na nalašč za iste prirejeni božičnici, katere so se udeležili večinoma tudi vsi člani družin dotičnih obratovodij. To je lepa gesta izravnave in tovarštva, ki se temeljito razlikuje od božičnic, ki smo jih na Spodnjem štajerskem imeli priložnost gledati, ko so tovarne bile še v rokah mednarodnih židov, ki so predstavljali napram delavcem in nameščencem delodajalce, slednji pa delojemalce.

* Socialno delo nemških železnic. V mejah socialnega dela, ki ga vrši uprava nemških železnic, je skrb za železniški naraščaj na vidnem mestu. Vajenci in mladoletni delavci se pridno opazujejo, voljo in veselje se jim pa veča z raznimi premijami. Tam, kjer gre za izredno lepe in dobre storitve, se takim mladim silam omogoči nadaljnje izobraževanje z obiskom šol, vključno visoke šole. Za železničarje ima železniška uprava v lepih krajih železničarske domove za oddih in dopust, katere za znatno ceno lahko obiskujejo. Za 100.000 ženskih sil, ki so jih vojne razmere postavile v železniško službo, je še prav poseben preskrbljeno. Ženskam se dovoljujejo dopusti po 14 dni radi odmora, kar se dogaja avtomatično. Pri tem se pa ni pozabilo na otroke naših železničarjev, kar potrjujejo otroški domovi itd. Prav posebno se pa skrbi za železničarje v pokrajinah novopridobljenega vzhoda. Za prometno osebje so ustanovljene kuhinje po večjih postajah, po oddaljenějšíh progah se pa prevaža topla hrana v posebnih posodah, da je tudi tistim železničarjem, ki nimajo več mnogo stika z mesti omogočeno priti do zadostne in okusne prehrane. Vagon, ki ima tonfilmsko aparaturo, vozi po stransko ležečih progah ter predvaja najnovejše filme, ki si jih lahko na enkrat ogleda 70 železničarjev. Potujoča knjižnica z 2000 komadi knjig ter posebni zaboji s knjigami obiščejo naše pridne vzhodne železničarje tudi v najbolj oddaljenih postajališčih

prostranega vzhoda. Relehsbahn je na vzhodu organizirala tudi železniško kmetijstvo, ki obdeluje in gospodari na vseh železniških zemljišnih prostorih ob progah ter železnišarjem omogoča rejо malih živali. Tudi sadno drevje bodo nasadili na tem zemljišču.

* General Nedić bo obračunal z Dražo Mihajlovićem. Te dni je imel srbski ministri ki predsednik general Nedić v belgrajskem radiu govor s pozivom srbskemu narodu. V prvem delu svojega govora je ostro obračunal z angleško politiko, ki hoče srbski narod žrtvovati za svoje interese, kakor da gre za kak poljuben kolonialni narod. Srbski narod naj preodi posledice delovanja Draže Mihajlovića ki opravlja posle za Anglijo in Moskvo. Ob koncu svojega govora je Nedić napovedal najostrejše ukrepe proti Draži Mihajloviću in vsem pristašem Anglije. »Rešitev domovine je prvi zakon, ki ga bom izvedel do konca«, je dejal Nedić.

* Novi šolski zemljevidi po ameriških šolah. V severoameriških šolah so od nekdaj imeli v vsakem razredu zemljevid, ki je predstavljal Zedinjene države Severne Amerike take, kakoršne so. Velikanski kompleks zemlje, lepo zaokrožen, na severu neobljudena Kanada, na jugu vedno bolj ozek prehod v Meksiko, na vzhodu in zahodu, torej na obeh straneh, pa dva prostrana oceana. Če je ta zemljevid kdo pogledal, mu je bilo takoj jasno, da ima Amerika vsega dovolj in celo preveč. Ozemlja, morja, zraka in kar je še bolj važno, da je do neke meje izolirana in ločena od tvojč, kjer se križajo interesne sfere drugih narodov in držav, to se pravi, da za njo ni bilo vojnih nevarnosti niti doma in tudi ne od zunaj. V najnovejšem času se pa po ameriških šolah te pravilne zemljevide zamenjava z novimi, ki so jih pred leti razobešali samo nekateri sanjači po svojih pisarnah. Ta nova karta ne prikazuje več Zedinjenih držav kot osredje, ki je na znotraj preskrbljeno z vsem in na zunanaj zavarovano. Osrednjo točko teh zemljevidov tvori Severni tečaj. Do sedaj kot zaščita prikazana oceana sta komaj vidna, pač pa štrita Norveška in Japonška kakor dve za strel pripravljene pištoli proti celini Zedinjenih držav. Cilj, ki ga zasledujejo taki zemljevidi, je prozoren in za nas jaseu. Amerikancem in vsemu svetu naj povejo, da Severna Amerika brez obvladanja oceanov, ni več varna, ker je do neke meje vtkana v ostali svet ter naravnost nevarno izpostavljena napadom drugih narodov. V ameriškem jeziku se to pravi, da je izolacijska, to je odvojena ali ločena politika Zedinjenih držav pokopana in da je edina rešitev Severne Amerike, priboriti si svetovno gospodarstvo in gospodstvo. — Mi vemo kam pes tace moli, zavedamo se pa tudi, da se mu vedno vsaka želja ne izpolni.

* Kako si Amerikanci pomagajo, ker jim primanjkuje oficirjev. »New York Times« poroča: »Amerikansko združenje tovornih avtomobilskih vozačev je na povelje vlade moralo v kratkem času nujno postaviti 2 regimenta prostovoljcev, in sicer takozvanih transportnih čet, ki so jih namenili za neko boljše preko morja. In res, z ameriško brzino so hitro sestavili 4.000 mož. Sedaj so pa kar iz vrst šoferjev izbrali 240 ljudi, katere so takoj imenovali oficirjem in podoficirjem. V 14 dneh je ta na brzo roko sestavljen regiment bil pripravljen za uporabo na bojiščih.« — Časopis »Washington Post« je pa nedavno objavil seznam raznih

imenovanih oficirjev v ameriški oboroženi sili. Tako je med drugim bilo imenovanih 45 rezervistov v rang rezervnih brigadnih generalov. Med temi rezervnimi brigadnimi generali se nahajajo bivši rezervni kapitani in majorji, ki so preskočili kar po tri visoke stopnje. Razume se, da so tem nekvalificiranim generalom poverili poveljstva, ki jih drugod zasedajo samo stari izkušeni oficirji, ki so vse svoje življenje preživeli v uniformi in imajo za ta mesta tudi sposobnosti. — Oba primera nudita najboljšo sliko, kako vodstvo ima Rooseveltova armada, ki li manjka voditeljev. Kako bodo ti civilisti v generalskih uniformah svoje vojake vodili proti stoo odstotnim nemškim, japonskim in italijanskim generalom in vojakom, bo pokazala bodočnost. Kdor pozna vojskovanje in zasleduje današnji način bojev, si lahko napravi sliko, kako bi izgledali boji, če bi prišlo do resnih spopadov med ameriški in osiščnimi četami. Vsak otrok vé, da uniforma in orožje še ne napravi vojaka ali generala. Če ni izvežbanosti in vsega, kar k isti spada, so to uniformirani in oboroženi civilisti, ki se z zjimi še dolgo ne more kolikčak uspešno vojskovati.

* Ameriška plutokracija že računa na velike povojne dobičke. Ameriški pooblaščenec za posojila in zakupe, Settinius, je nedavno izjavil: »Ko nastopi mir, bodo Zedinjene države svoje izkušnje, ki jih bodo med vojno napravile iz zakona o izposojanju in zakupu, lahko izkoristile za pospeševanje boljšega sveta. Kultura bi propadla, če po vojni ne najdemo neko obliko družabnega reda, v kateri bo politična in gospodarska pravilnost jamčila za mir.« — Pooblaščenec za pomožne akcije v prekomorskih krajih, Herbert Lehmann, je pa listu »New York Times« med drugim dal sledečo izjavo: »Mi se moramo na to pripraviti, da postanemo zaloga blaga za ves svet.« — Obe izjavi potrjujeta na celi črti tudi v našem listu že večkrat iznešene trditve, da gre Rooseveltu v sedanjí vojni za obvladanje sveta. V kolikor bi mu to v vojaškem pogledu ne uspelo, upa vsaj na gospodarskem področju doseči to, da bi ves ostali svet bil v nekakšni gospodarski odvisnosti ameriške židovske plutokracije, ki bi po vojni rada še naprej lepo in dobro živela ne samo na račun ameriških, temveč vseh narodov sveta. Gospodom onstran Atlantskega morja pa bodi povedano, da se bo to zgodilo le tedaj, če bodo Amerikanci v tej vojni zmagali. Ker pa tega ne bomo doživeli, tudi iz povojnega izkoriščanja neameriških narodov po ameriških velekapitalistih ne bo nič.

* Angleška socialna politika ni sleparija. Tako je izjavil lord Beveridge, ki ga je angleški kralj povabil k zajutreku, zastopnikom odbora strokovnih organizacij, razvijajoč jim svoje načrte. Da ti načrti niso slenarije, je dokazoval z možnostjo, da je socialno zavarovanje Anglije v metah delavskih strokovnih organizacij in angleškega finančnega gospodarstva možno začoveljivo rešiti. Njegov načrt tvori nekakšno srednjo pot med kapitalizmom in socializmom. Anelita ne sme ničesar opustiti, kar jo zavezniki združuje in zedinja in kar daje angleškemu narodu pogum. — Beveridge mora res uživati slab ugled kot socialni reformator in se tudi dobro zavedati, kako mislijo delavel o angleških socialnih obljubah vladnih krogov. Beseda slenarija in goljufija je v tem primeru vzeta angleškemu delavstvu naravnost z jezika, pre-

dno je imelo čas, samo to besedo izgovoriti.

* Vpliv komunizma vedno bolj viden. Angleške delavske strokovne organizacije so na eni svojih sej sklenile, da je treba podvzeti korake, ki gredo za tem, da se v oboroženi sili postavi takozvane zvezne oficirje, ki bi imeli menda slične funkcije kakor jih imajo v sovjetski armadi politični komisarji. Zadeva izgleda danes še precej nedolžna, je pa izven vsakega dvoma, da gre za boljše vpliv, ki je danes v Angliji radi zaveznštva med Anglijo in Sovjetijo velik. Kominterna pač pripravlja ozemlje za boljše vpliv angleške oborožene sile, zavedajoč se pri tem, da je treba železo kovati, kadar je razgreto.

* Nasprotstva med Angleži in Amerikanci. Švedski list »Dagens Nyheter« je objavil opazovanja in vtise svojega dopisnika o nastopajoči napetosti v javnem mnenju, ki je med ameriškim in angleškim narodom vedno bolj očitna. Novinar je o tem govoril z nekim visokim angleškim mornariškim oficirjem, ki mu je priznal, da obstojijo nasprotstva in ljudskem značaju obeh narodov. Površnost in precenjevanje Angležev se ne da vedno dobro združiti z ameriškom hitro odkritostjo in odkritostjo. Tudi, če oba naroda govorita eno in isto, ne mislita vedno eno in isto (mogoče je mnogim Angležem poudarjanje bratranstva Amerikancev neprijetno, ampak razmere so se spremenile, ker je starejši bratranec v Evropi na svojega mlajšega bratranca precej navezan. — Tega se najbolj zaveda Churchill in je zato svojim rojakom v Angliji dal najboljši vzgled, ker bi drugače ne bil poljubljaj stare tete Eleanor Roosevelt. Bogate stare tete si je pač dobro pridobiti, če človek potrebuje in pričakuje nekaj od njih...)

* Kako si lord Robert Cecil zamišlja »bodočo« Evropo. V decemberski številki angleške revije »Contemporary Review« je objavil lord Robert Cecil svoje misli o povojni Evropi, kakor si jo pač predstavljajo Angleži in Amerikanci. Z njegovega vidika je popolnoma jasno, da si bosta svet razdelili po »zmagie« — Anglija in Amerika. Boljševizmu je pa tudi lord Robert Cecil dodal v povojni Evropi veliko vlogo, sicer ne bi bil napisal sledečih besed: »Prav gotovo je, da v Srednji in v Vzhodni Evropi ne more biti nikakih sprememb brez privolitve Sovjetske Unije. Vojaški in politični položaj Sovjetske Unije v teh področjih bo prevladujoč. Z drugimi besedami: lord Robert Cecil bi rad izročil Nemčijo nožu boljše vplivskega krvnika.

* Francoska sodba o umoru Darian-a. V Vichyju so takoj, ko je prispela vest o umoru admirala Darian-a, izjavili, da gre za zločin znane angleške organizacije Intelligence Service. Državni tajnik Marion je izjavil, da je pri presoji tega umora in njegovega ozadja dvoje značilno: izostanek točnejših informacij o osebi zločinca in zadovoljstvo, ki ga je pokazala londonska radio-postaja v svojih emisijah o zločinu v Alžiru.

* Roosevelt o umoru Darian-a. Kakor poroča nek španski dopisnik iz Washingtona, je umor admirala Darian-a precej pokvaril božično razpoloženje v Belii hiši. Roosevelt je sprejel vest o umoru par ur potem, ko je po radiu naslovil na ameriški narod svojo božično poslanico. Njegova sodba o umoru je bila zelo značilna. Dejal je namreč: »Ta umor nosi obilježje dobro pripravljene zločina.«

* Eisenhower je baje »Foch« sedanje vojne. Ameriški časopis »Life« je nedavno o tem generalu pisal, da se leto 1918. ne bo več ponovilo, če bo sedanji poveljnik ameriških čet v Francoski Severni Afriki pri končni zmagi, nad silami osi imel sodočlovati. Po pisanju tega lista, stoji Eisenhower na stališču, da je treba po vojni Nemčijo napraviti inpotentno, to se pravi, nezmožno. — Eisenhower, ki trenutno kakor znano, čuva in pripravlja, kako bi se lotil napada na sile osi v Tunisu, da bi si svojo pozicijo, ki jo je po zaslugi gotovih izdajalcev brez bojev v Maroku in Alžiru pridobil, še nadalje obvaroval, najbrž niti ne sanja, da bi kedaj koli iz Afrike prišel na evropsko celino ter premagal Nemčijo in jo napravil nesposobno.

* O ureditvi francoskih skupnih restavracij. V Franciji bodo s posebnim zakonom, ki ga pripravlja kmetijski minister Bonnaïous, ustvarili podlago za ustanovitev velikih restavracij, v katerih se bo prehranjevalo ljudstvo. Zamisljenih je pet vrst lokalov, na katere bodo razdelili delavce in namoščenice kot goste po zaslužku in dohodkih seveda.

* Za uničevanje volkov je madžarska vlada razpisala nagrade. Za vsakega pokončanega volka plačajo državne blagajne po 100 pengov.

* Vzgled ameriškega vojaka. Angleški list »Daily Mail« je o nekem ameriškem vojaku, ki je pobegnil iz svojega oddelka, po ameriških poročilih napisal sledeče: »Pobegnil je eden najboljših ameriških vojakov. Ko so radi tega pregledati njegovo preteklost, so ugotovili, da je najmanj enkrat ukradel nekega malega otroka, da je od njegovih staršev izsilil denar za vrnitev istega. Cestnih ropov je izvršil 17, poslilstva žensk 4, razen tega je šestokrat uporabljal strelno orožje proti drugim ljudem; avtomobilov je ukradel 6, v kaznišnici je bil tovariš znanega bandita Al Capone-ja, električnega stola se je rešil kakor Al Capone. Da je pri vojaki postal vzor-vojak, gre zasluha njegovih spretnosti, ki si jo je pridobil z revolverjem kot bandit po čikaškem podzemlju. Ta vojak je bil namenjen za prevoz v Afriko. Bil je že vikcan na ladji, toda v pravem trenutku jo je popihal.«

* Hrvatska dobi tudi državno loterijo. Tozadevni zakon je že izdelan. Po njem bo država edini upravičenec za izdavanje in prodajanje ter igranje na srečka.

* Šole na vzhodu. Kljub vsem vojnimi težavami uvaja nemška uprava na vzhodu šolski pouk na področju dežel Letland, Litauen in Estland. V tem je najboljši dokaz, da želi Nemčija tamkajšnje inteligenco vzgojiti in pripraviti za sodelovanje z nacionalsocialistično upravo. S tem zadena naša šolska politika v teh deželah kar dve muhi na en udarec. Intelligenca ne bo več brez haska in dela in ljudska moč bo lahko na celi črti služila narodu in skupnosti. Za ljudsko šolo bo predpisan letni obisk, ki bo strogo obvezen. Za absolvente 4. razreda ljudske šole se bo uredilo izbire, ki bodo odločale, kdo gre v srednje šole. Po absolviranju srednjih šol bodo zopet izvršeni izbiri najbolj nadarjenih in sposobnih za vpis na 4letno višjo šolo, ki bo skrbeela za naraščaj za visoko šolo, ali pa za dva do trirazredno kmetijsko obilgatno strokovno šolo itd. Nadalje so predvidene višje strokovne šole, seveda tudi za sprejem na podlagih strogih izbir res pripravnih in odgovarjajočih ter nadarjenih učencev. Iz višjih strokovnih šol se bo najboljšim

učencem seveda tudi omogočilo prestop in vpis na visoke kmetijske, gozdarske in tehnične šole.

* Tudi albanski ekskralj bi rad postal zopet vladar. Kakor znano, živi pobegli albanski kralj Ahmed Zogu nekje v bližini Londona. Tega nekdanjga albanskega častnika, ki se je svoječasnopovzpel na prestol Albanije, so začele mikati akcije ostalih njegovih kolegov in bivah kronanih glav, kakor so norveški kralj in nizozemska kraljica, ki sanjata o neki morebitni angleški zmagi in zopetni vrnitvi na svoje dobičkanosne prestole. Zdramil se je ta Albanec in Balkanec, ki ima za ženo neko madžarsko grofico in ga Albanci še prav dobro poznajo po njegovem razuzdanem življenju na račun ljudstva, za katerega ni imel drugega kakor pobiranje državnih davkov v obliki davkov in blaga in začel je lažiti okrog Churchill-a in ostalih sličnih ptičev, da bi sprožil akcijo za obnovitev Albanije pod njegovo krono.

* Zvišanje vojaške pripravljenosti na švedskem. Švedska vlada je na predlog švedskega vrhovnega poveljnika vojske sklenila, ojačenje vojaške pripravljenosti v sedanji zimi in spomladi. V to svrhu bodo vpoklicani obvezniki na kratkotrajne vojaške vežbe.

* Polovica vseh švedskih tovornih ladij v anglo-ameriški službi. Nemški listi poročajo iz Stockholma: Kakor poroča švedski list »Dagens Nyheter« iz New Yorka, je trenutno 5335 švedskih mornarjev zaposlenih v anglo-ameriški plovlbi. Približno polovica švedskega trgovskega brodivoja je v anglo-ameriški službi. Mnoge švedske ladje plovejo sedaj med anglo-ameriški in nevtralnimi prekomorskimi lukami.

* Italijansko-bolgarska prometna konvencija. Italija in Bolgarija sta sklenili prometno konvencijo, po kateri bosta zgradili dve mednarodni cesti. Ti dve cesti bosta izpeljani iz Drača in Antivarija preko Makedonije in Sofije do bolgarskega mesta Ruse.

* Vse šole v Iranu bodo na angleški pritiak zaprli, ako demonstracije dijaštva proti sedanjemu režimu in okupacijskim oblastem ne bi prenehale.

* Novo madžarske poštno znamke. Madžarska poštna uprava bo izdala s 1. januarjem 1943 splošno veljavno novo serijo poštinih znamk. Posamezne znamke te nove serije bodo predstavljale znanee osebnosti iz madžarske zgodovine, istotako pa tudi madžarske kulturne spomenike.

* 200.000 tetet in najmanj 100.000 svinj je zizginilo na švedskem po pisanju švedskih listov vsled podtalnega delovanja talokovane »rune borze«.

* Angleški komunisti zahtevajo zedinjenje vseh delavcev pod moskovskim bičem. Po poročilu agencije Reuter je zahtevala angleška komunistična stranka od angleške delavske stranke pretopitev v eno samo stranko. Glavni odbor komunistične stranke je obenem izjavil, da lahko igra zedinjeno delavsko gibanje tako v vojskovanzu kakor tudi pri rešitvi poveljnih vprašanj »strašnoe vloge«.

* Nad tisoč mrtvih je zahtevala potresna katastrofa v Anatoliji. Po zadnjih poročilih je mesto Erba popolnoma porušeno. V Nikdaru je porušeno čez petdeset hiš, 40 nadaljnjih hiš so je znašilo tekom reševalne akcije.

* Bolgarska univerza v Skoplju. Novi bolgarski državni proračun predvideva indaten kredit za ustanovitev posebne bolgarske univerze v Skoplju.

* General Eisenhower je bil tudi poveljnik Gibraltarja... Agencija Reuter priznava šole sedaj, da je prevzel ameriški general Eisenhower v prvih dneh napada na Francosko Severno Afriko tudi poveljstvo nad Gibraltarjem. Po dvesto letih je potemtakem imel prvič nek inozemec kontrolo nad »pečino« Britanskega imperija. S te »pečine«, ki so jo Španiji na nesramen način iztrgali, je »inozemec« sicer odšel, z druge in večje pečine pa najbrže Angležem na ljubo ne bo odšel...

* Silen potres v Severni Anatoliji. V področju mesta Erba-Tokat-Nikdar v Severni Anatoliji se je preteklo nedeljo odigrala velika potresna katastrofa. V mestu Erba se je porušilo več hiš. Prva poročila so govorila o več sto mrtvih in ranjenih. Nastali so tudi veliki požari. Erba je sredšče velikega tobačnega področja in je računati s tem, da je zgorelo več milijonov kilogramov shranjenega tobačnega pridelka.

* Vangčingvaj je obiskal Tokio. Predsednik kitajske narodne vlade v Nankingu, Vangčingvaj, je imel te dni važne razgovore z japonskimi osebnostmi ter je bil sprejet v posebno avdienco pri japonskem cesarju. Japonskim častnikarjem je izjavil Vangčingvaj, da se bo Kitajska skupno z Japonsko borla do končne zmage in ustvaritve Velike Vzhodne Azije. Vangčingvaj je tudi izrazil svoje občudovanje za sijajne podvige japonskega orožja. Izjavil je nadalje, da bo Kitajska svojo narodno moč dvigala tako v moralnem kakor tudi v gmotnem pogledu, da bi tako lažje pomagala Japonski izvajati zmago.

* Bolgarsko sobranje je otvorilo v torek svoje zasedanje, ki bo trajalo do konca januarja.

* Oblačilne nakaznice tudi na Hrvatskem. S 1. januarjem 1943 je uvedla hrvatska vlada nakaznice za tekstilno blago.

* Darian na filmskem platnu izživljan. Kakor poroča švedski list »Nya Dagbladet« Alledandae, igrajo sedaj v londonskih kinoglediščih film, ki prikazuje najnovejše dogodke v Severni Afriki. V komentarjih karakterizirajo Angleži Dariana kot osebo, »ki je pripravljena služiti ali goľufati, kakor mu pač ugaiax. Zanimivo je, da je angleška cenzura dovolila predvajanje tega filma. Ko se pojavi Darian na platnu, pričinja po kinoglediščih publika zvižgati, da bi na ta način obsodila izdajalca, ki služi ameriškim interesom in ne Angležem.

* Dober odgovor srbskih kmetov hujšakcem v Londonu, Moskvi in Washingtonu. Okrožje Valjevo je imelo predpisoma oddati 279.268 kg pšenice. Toda že do 18. decembra so kmetje oddali v smislu poziva vlade generala Nedića 429.000 kilogramov pšenice, 18.000 kg moke in še 50.000 kg drugega živeža za domove srbskih beguncev. Srbski kmetje so torej dali hujšakcem v Londonu, Washingtonu in Moskvi primeren odgovor.

* Vsa Italija se je spomnila 11. obelitalca Arnalda Mussolinija. Pretekli ponedeljek je pravkar minulo 11 let, odkar je zatnil svoje oči Arnaldo Mussolini, brat italijanskega ministrskega predsednika Benita Mussolinija. Na njegov grob, ki se nahaja na hribu Paderno v Romagnu, je položil generalni tajnik fašistične stranke, minister Vidussoni, ob navzočnosti številnih zastopnikov fašističnega direktorija in lista »Il Popolo d'Italia«, ki ga je pokojni Arnaldo urejeval do svoje smrti, venci in cvetje.

**Besser für Dich —
besser für alle!**

Osram-D-Lampen geben dank der Osram-Doppelwendel ein Höchstmaß an Licht für den verbrauchten Strom. Sie sorgen für wirtschaftliche Stromausnutzung.

Strom wird meist mit Kohle erzeugt, mit der sparsam umgegangen werden muß. Verlangen Sie darum, wenn Glühlampen ausgetauscht werden müssen, stets Osram-D-Lampen!

OSRAM-LAMPEN
Viel Licht für wenig Strom!
T 25

310 • DIE OSRAM-D-LAMPE MIT DER DOPPELWENDEL • 100

TO IN ONO

o. Amerika ima koridor z Alasko. Zedinjene države Severne Amerike so vzdolž zapadne obale do Alaske zgradile sedem do osem metrov široko avtomobilsko cesto, ki so jo pred par meseci izročili svojemu namenu. Cesta ima namen, omogočiti Amerikancem politično in gospodarsko prehoditi Kanado, omogočiti zemeljski prehod in zvezo med Zedinjenimi državami ter tvoriti nekakšen koridor preko kanadskega ozemlja. S to cesto so si Amerikanci zvezali suho pot s Sovjetsko Unijo ter hkrati omogočili stik z Britansko Kolumbijo, ki bo prišla v ameriško gospodarsko odvisnost in je že bolj malo izkoriščena. Kanada se je v zvezi s to cesto obvezala, da ne bo ocarinila blaga, ki ga bodo Amerikanci prevžali po tej poti. Amerika bo seveda na kanadskem ozemlju vdrževala in popravljala to cesto. Mimo tega so Amerikanci od Kanadčanov za časa trajanja vzeli železnico, ki se v Kanadi dotika te nove ceste, v zakup za prevažanje vojnih potrebščin. Kanada se je razen tega obvezala, da bo vzdolž te avtomobilske ceste zgradila celo vrsto letališč. Alaska cesta vodi na severu do Fairbanksa, od koder teče železnica do polotoka Seward ob cesti Bering. Amerikanci se sedaj bahajo, da so vsem prekomorskim nevarnostim v brk s to cesto ustvarili možnost dovoza vojnega materiala v Sovjetijo. — Amerikanci so pri vsem tem pozabili poudariti, da je razdalja med skrajnim severovzhodnim delom Sibirije in sibirsko železnico večtisočkilometerska, kar bo morebitne prevoze zelo oteževalo. Amerikanci pač te ceste niso gradili, da bi pomagali Sovjetom, gradili so jo bolj iz stremljenja po utrjevanju svojega obvladanja celotne severoameriške zahodne obale.

o šef nemskega generalnega štaba armade. Sedanji šef generalnega štaba nemske armade je General der Infanterie Kurt Zeitzler. Mož se je rodil dne 9. junija 1895 v Coßmar-ju pri Luckau-u. Kot Fahnenjunker je vstopil leta 1914. v infanterijski regiment št. 72, kjer je že decembra istega leta postal lajtnant. Po svetovni vojni je služil v Reichswehr-1. Ko se je ustanovilo oklopno armado, je vstopil vanjo kot major. Dne 31. maja 1939 je Zeitzler postal Oberst v general-

nem štabu. V sedanji vojni se je kot šef generalnega štaba neke oklopne skupine na Poljaku in na zapadu posebno uveljavil. Z nezaljšnim delovanjem in zaupanjem na uspeh je izdelal prve priprave za gibanja oklopnikov v do tedaj še neznano velikem obsegu. Tudi na Balkanu

se je odlikoval z brezobzirnim nastopom za svojo lastno osebnost. Za svoje zasluge je dne 5. junija 1941 dobil Ritterkreuz zum Eisernen Kreuz. Pred svojim imenovanjem za šefa generalnega štaba armade je bil Zeitzler šef generalnega štaba neke Heeresgruppe.

DER OBERBÜRGERMEISTER DER STADT MARBURG a. d. Drau

Abt Forstwesen

Betrifft: Schlägerungsanmeldung.

Marburg, den 22. Dez. 1942.

Bekanntmachung

Im Sinne des Gesetzes vom 8. April 1921, LGBl Nr. 348, bezüglich einiger die Walderhaltung betreffende Maßnahmen ist es verboten, Holzschlägerungen ohne vorherige Bewilligung der zuständigen Behörde vorzunehmen.

Es hat sich nun herausgestellt, daß Waldbesitzer eigenmächtig Schlägerungen durchführten, ohne die vorherige Bewilligung eingeholt zu haben.

Ich fordere nun alle Waldbesitzer im Stadtkreis Marburg a. d. Drau auf, die seit dem 1. April 1942 in ihren Wäldern vorgenommenen Schlägerungen unter Angabe der Menge, der Holzart und des Sortimentes bis spätestens 15. Jänner 1943 bei Ihren zuständigen Bezirksdienststellen zur Anmeldung zu bringen.

Gegen diejenigen Waldbesitzer, die dieser Anmeldung nicht nachkommen oder unwahre Angaben machen, werde ich unnachsichtlich das Strafverfahren einleiten und haben diese die strengsten Strafen zu gewärtigen.

1659

Im Auftrage: gez. Dr. BADL.

Kleiner Anzeiger

Jedes Wort kostet für Stellengesuche 6 Rpf, das fettgedruckte Wort 26 Rpf, für Geld-, Realitätenverkehr, Briefwechsel und Heirat 13 Rpf, das fettgedruckte Wort 30 Rpf. Der Wortpreis gilt bis zu 12 Buchstaben je Wort. Kennwortgebühr bei Abholung der Angebote 35 Rpf, bei Zusendung durch Post oder Boten 70 Rpf. Auskunftsgebühr für Anzeigen mit dem Vermerk: „Auskunft in der Verwaltung oder Geschäftsstelle“ 20 Rpf. — Anzeigen-Aannahmeschluss: Donnerstag um 11 Uhr. „Kleine Anzeigen“ werden nur gegen Voreinsendung des Betrages (auch gültige Briefmarken) aufgenommen. Mindestgebühr für eine Kleine Anzeige 1.— RM

ZU VERKAUFEN

Verkaufsanzeigen (Gebrauchswaren) dürfen nur mehr mit Preisangabe veröffentlicht werden

Töpferglasur liefert prompt nur an Hafner Glasgroßhandlung Sadnikar. Graz, Rebengasse Nr. 1.

Bauern Achtung!
Futterschneidmaschinen-
messer

für aller Art Maschinen liefert Felix Plehschel, Saldenhofen, Untersteiermark. 1634-3

Hochtrachtige Kuh,

gute Melkerin, zu verkaufen. Neuwirt, Lasach, Post Wachsenberg. 1662-3

ZU KAUFEN GESUCHT

Abfälle Altpapier, Hadern, Schneiderabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg (Drau), Draugasse 5. 160-4

Kaufe laufend grüne und weiße

Korbweiden

in jeder Menge. Peter Kotschitsch, Korbflechtermeister, Marburg, Draugasse 8. 1663-4

OFFENE STELLEN

Vor Einstellung von Arbeitskräften muß die Zustimmung des zuständigen Arbeitsamtes eingeholt werden

Hemdennäherinnen

werden sofort aufgenommen. Wäschefabrik Hido, Lang & Lichtenöcker, Cilli, Unterköttling. 1132-6

Winzerleute

(2—3), mit oder ohne Kühe werden aufgenommen. Freigraben (Koschagg) 51 1665-6

Verkäuferin als leitende Kraft für Gemischtwarengeschäft im Drautal, in der Nähe von Marburg, und ein

Lehrjunge

werden sofort aufgenommen. Zuschriften an Franz Lamprecht, Rast bei Marburg. 1667-4

Marburger Zeitung

AMTLICHES ORGAN DES STEIRISCHEN HEIMATBUNDES

1943

1943

JANUAR	FEBRUAR	MÄRZ	APRIL	MAI	JUNI
F 1 Neujahr	M 1 Ignaz	M 1 Snitbert	D 1 Hugo	S 1 Nationalf.	D 1 Konrad
S 2 Dieter	D 2 Lichtmeß	D 2 Eberhard	F 2 Franz v. P.	S 2 Gerhilde	M 2 Ulrich
S 3 Waltraut	M 3 Blasitag	M 3 Kunig	S 3 Thiento	M 3 Ansfried	D 3 Himmelft.
M 4 Rüdiger	D 4 Oskar	D 4 Burkhard	S 4 Isidor	D 4 Florian	F 4 Hildebrand
D 5 Eduard	F 5 Edgar	F 5 Ingomar	M 5 Juliana	M 5 Gotthard	S 5 Winfried
M 6 Hl. 3Kön.	S 6 Dorothea	S 6 Fridolin	D 6 Balderich	D 6 Otmar	S 6 Norbert
D 7 Valentin	S 7 Richard	S 7 Fasch.-S.	M 7 Lothar	F 7 Gisela	M 7 Sebastian
F 8 Erhard	M 8 Helene	M 8* Faschingm.	D 8 Berta	S 8 Ida	D 8 Medard
S 9 Elfriede	D 9 Egbert	D 9 Fastnacht	F 9 Waltrude	S 9 Roderich	M 9 Irmgard
S 10 Opfersonnt.	M 10 Arnold	M 10 Ascherm.	S 10 Engelbert	M 10 Gertram	D 10 Margarethe
M 11 Hilde	D 11 Adolf	D 11 Wolfram	S 11 Leo	D 11 Gangolf	F 11 Hilderich
D 12 Ernst	F 12 Humbert	F 12 Walter	M 12 Julius	M 12 Irmhilde	S 12 Hartmann
M 13 Gottfried	S 13 Veronika	S 13 Rosa	D 13 Hermengild	D 13 Armgard	S 13 Pfingsts.
D 14 Felix	S 14 Opfersonnt.	S 14 Hgt., Opfs.	M 14 Hedwig	F 14 Erenbert	M 14 Pfingstm.
F 15 Alfred	M 15 Siegfried	M 15 Klemens	D 15 Gottwin	S 15 Sophie	D 15 Veit
S 16 Roland	D 16 Simeon	D 16 Heribert	F 16 Gebwin	S 16 Muttertag	M 16 Volker
S 17 Anton	M 17 Evermod	M 17 Gertrud	S 17 Rudolf	M 17 Bruno	D 17 Volkmar
M 18 Wilfriede	D 18 Angilbert	D 18 Eduard	S 18 Palms.	D 18 Erika	F 18 Herta
D 19 Ingrid	F 19 Friedrich	F 19 Josefitag	M 19 Emma	M 19 Gottlieb	S 19 Juliana
M 20 Sebastian	S 20 Ulrich	S 20 Wolfram	D 20 Gudrun	D 20 Roland	S 20 Berthold
D 21 Wiltrud	S 21 Guntert	S 21 Frühlanf.	M 21 Manfred	F 21 Oswin	M 21 Alojs
F 22 Dietlinde	M 22 Marold	M 22 Tankred	D 22 Gründonn.	S 22 Heinrich	D 22 Sommeranf.
S 23 Meinhardt	D 23 Reinhard	D 23 Otto	F 23 Karfreitag	S 23 Arno	M 23 Edeltraud
S 24 Herbert	M 24 Matthias	M 24 Friederike	S 24 Karsamst.	D 24 Hildebert	D 24 Fronleich.
M 25 Paul	D 25 Walpurga	D 25 Maria	S 25 Ostersonnt.	D 25 Urban	F 25 Berta
D 26 Notburga	F 26 Ottokar	F 26 Ludwig	M 26 Ostermont.	M 26 Philipp	S 26 Rudolf
M 27 Albert	S 27 Waldem.	S 27 Rupert	D 27 Dietbald	D 27 Johann	S 27 Harald
D 28 Manfred	S 28 Heribert	S 28 Guntram	M 28 Gerfried	F 28 Wilhelm	M 28 Diethilde
F 29 Gerda		M 29 Eilbert	D 29 Irmentraud	S 29 Markwart	D 29 Peter u. P.
S 30 Adelgunde		D 30 Roswina	F 30 Hildeg.	S 30 Ferdinand	M 30 Ehentraud
S 31 Konrad		M 31 Wido		M 31 Angela	
JULI	AUGUST	SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER	DEZEMBER
D 1 Reinfried	S 1 Rigobert	M 1 Agidius	F 1 Gilda	M 1 Allerhlg.	M 1 Edwin
F 2 Herwig	M 2 Gustav	D 2 Veronika	S 2 Berengar	D 2 Allerseelen	D 2 Brunhilde
S 3 Raimund	D 3 Stephan	F 3 Hermann	S 3 Erntedankt.	M 3 Berthold	F 3 Franz
S 4 Ulrich	M 4 Sigrid	S 4 Rosalia	M 4 Franz	D 4 Karl	S 4 Barbara
M 5 Wendelin	D 5 Oswald	S 5 Gerald	D 5 Gerwig	F 5 Emmerich	S 5 Reinhard
D 6 Gottlieb	F 6 Berta	M 6 Hubert	M 6 Bruno	S 6 Leonhard	M 6 Nikolaus
M 7 Willibald	S 7 Leopold	D 7 Helga	D 7 Gerald	S 7 Ernst	D 7 Gerbald
D 8 Killian	S 8 Hedwig	M 8 Maria G.	F 8 Reinfriede	M 8 Gottfried	M 8 Gunthild
F 9 Luise	M 9 Roland	D 9 Ortlieb	S 9 Günter	D 9 Gtg. i. G. d. B.	D 9 Helmut
S 10 Amalia	D 10 Lorenz	F 10 Diethard	S 10 Opfersonnt.	M 10 Irmgard	F 10 Meinrad
S 11 Siegbert	M 11 Helmut	S 11 Willibert	M 11 Roderich	D 11 Martin	S 11 Waldem.
M 12 Heinrich	D 12 Adele	S 12 Ottilie	D 12 Eduard	F 12 Kunibert	S 12 Opfersonnt.
D 13 Margarete	F 13 Fridhild	M 13 Dietbert	M 13 Reinwald	S 13 Edelgard	M 13 Edburg
M 14 Gisbert	S 14 Wernfried	D 14 Notburga	D 14 Burkhard	S 14 Opfersonnt.	D 14 Folkwin
D 15 Egon	S 15 Hartwin	M 15 Reinbrecht	F 15 Therese	M 15 Leopold	M 15 Reinald
F 16 Walter	M 16 Reimlinde	D 16 Ludmilla	S 16 Herburg	D 16 Otmar	D 16 Adelheid
S 17 Alexand.	D 17 Guda	F 17 Hildegard	S 17 Hedwig	M 17 Gertraud	F 17 Nokter
S 18 Friedrich	M 18 Reinhold	S 18 Richard	M 18 Berthilde	D 18 Otto	S 18 Wibald
M 19 Vinzenz	D 19 Ludwig	S 19 Lambert	D 19 Ferdinand	F 19 Elisabeth	S 19 Klemens
D 20 Wolfram	F 20 Bernhard	M 20 Friederike	M 20 Wendelin	S 20 Edmund	M 20 Hermann
M 21 Helga	S 21 Irmgard	D 21 Matthäus	D 21 Ursula	S 21 Amalia	D 21 Thomas
D 22 Einhard	S 22 Siegfried	M 22 Gunthilde	F 22 Walpurga	M 22 Rüdiger	M 22 Winteranf.
F 23 Alberta	M 23 Witmar	D 23 Herbstanf.	S 23 Herfried	D 23 Edmund	D 23 Hildegard
S 24 Gundel	D 24 Bartholom.	F 24 Giselher	S 24 Harold	M 24 Emilie	F 24 Weihn.-A.
S 25 Meinold	M 25 Ludwig	S 25 Irmenfried	M 25 Luitgard	D 25 Katharina	S 25 i. Weihntg.
M 26 Anna	D 26 Ingwald	S 26 Meinhard	D 26 Ermenrich	F 26 Konrad	S 26 2. Weihntg.
D 27 Berthold	F 27 Geldward	M 27 Hiltrud	M 27 Hiltrud	S 27 Ute	M 27 Johannes
M 28 Viktor	S 28 Augustin	D 28 Dietmar	D 28 Ermelinde	S 28 Gregor	D 28 Unsch. K.
D 29 Martha	S 29 Wilram	M 29 Michael	F 29 Elfriede	M 29 Walter	M 29 Otwald
F 30 Wiltrud	M 30 Siglinde	D 30 Gerhard	S 30 Alwin	D 30 Andreas	D 30 Volker
S 31 Erna	D 31 Raimund		S 31 Wolfgang		F 31 Sylvester

Burg-Lichtspiele

Burgplatz 1

Stimme des Heeres

mit
MARIANNE HOPPE,
CARL KUHLMANN,
CAESTA LÖCK,
ERNST v. KLIPSTEIN.

für Jugendliche nicht zugelassen!

Freitag, den 1. 1. 1943 um 10 Uhr Vormittag; Samstag, den 2. 1. 1943 um 14.45 Uhr; Sonntag, den 3. 1. 1943 um 10 Uhr Vormittag und Montag, den 4. 1. 1943 um 14.45 Uhr.

KULTURFILM-SONDERVORSTELLUNGEN:

BALI

Wunder der Südsee. — Für Jugendliche zugelassen! 1661

VERSCHIEDENES

Weingärtner: In der heurigen Saison verkaufe ich mehrere Sorten veredelter Reben aus meiner Rebschule. Verlangen Sie Sortenverzeichnisse. Obstbaum- und Rebschule, Franz Holz, Sagoretz, Post Jurschitzen bei Pettau. 1658-14

Weingärtner!

Für neue Weingärten offeriere ich zahlreiche Sorten gut entwickelter Reben auf verschiedenen garantierten Unterlagen. Alois Drusowitsch, Rebschulbesitzer, Dragowitsch 33, Post Jörgendorf, Kreis Pettau. 1655-14

Prothesen jeder Art — Leder — Leichtmetall — Holz — orthopädische Apparate, Leibbinden, Gummistrümpfe, Bruchbänder erzeugt und liefert das führende Fachgeschäft **F. E. G. E. T.**, Bandagen und Orthopädie, Lieferant sämtlicher Krankenanstalten u. Sozialinstitute **Marburg Drau**, Mellingerstraße 3, Cilli, Marktplatz 13. 762-14

Pächter für blauerlichen Besitz mit Obst- und Weingärten gesucht. Angebote unter »Gonobitze an die Verw. 1666-14

Verlässliche Person

zur Führung einer Trafik wird aufgenommen. Anfragen bei Powoden, Marburg, Schillerstraße 14. 1664-6

Erhöhung der Renten aus der Bergarbeiter- (Knappschafts-) Versicherung

Durch die Verordnung des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark über die Regelung der Sozialversicherung vom 28. Juli 1942 (V. u. A. Bl. Nr 93) wurden die Renten der Bergarbeiter (Bruderladarenten), die schon bald nach Errichtung der Zivilverwaltung in der Untersteiermark um 30 v. H. aufgebessert worden waren, neuerlich — u. zw. in beträchtlichem Ausmaß — erhöht. Die Renten der sogenannten »Neupensionisten« werden bis zu 50 v. H., die sogenannten »Altpensionisten« in den meisten Fällen auf das Doppelte ihres bisherigen Betrages erhöht. Darüber hinaus wird für jedes noch nicht 18 Jahre alte Kind, auch wenn es schon eigenes Arbeitseinkommen hat, einem Invalidenpensionisten ein Kinderzuschuß von monatlich RM 10.— gezahlt. Damit wird je nach der Größe der Familie des Pensionisten eine weitere Begünstigung im Rentenbezug erreicht.

Alle erwähnten Rentenerhöhungen treten schon ab 1. 8. 1942 ein, so daß sich häufig größere Nachzahlungsbeträge, die für Winteranschaffungen besonders willkommen sein werden, ergeben. Diese Rentenerhöhungen werden von amtswegen vorgenommen, ohne daß es eines Antrages der Berechtigten bei irgend einer Stelle bedürfte. Nur ist es nicht möglich, die Neuberechnung der Renten für alle Anspruchsberechtigten zu gleicher Zeit fertigzustellen. Jene unter ihnen, die noch keine Mitteilung über die Erhöhung ihrer Rente erhalten haben, mögen diese daher in Geduld vertrauensvoll abwarten.

Die Rentenbezieher der Bergarbeiterversicherung sind auch gegen Krankheit versichert, so daß im Krankheitsfall für ärztliche Hilfe, Heilmittel, allenfalls Krankenhauspflege, vorgesorgt ist. Diese Krankenversicherung der Rentner wird vollkommen beitragsfrei gewährt.

Infolge der geschilderten Maßnahmen werden die schon im Pensionsstand befindlichen untersteirischen Bergleute und deren Hinterbliebene in der Obsorge um ihren Lebensabend den gleichartig Berechtigten im Reichsgau Steiermark in keiner Beziehung mehr nachstehen.

Die dargestellten Verbesserungen sind nur ein kleiner Ausschnitt aus der Verordnung des Chefs der Zivilverwaltung über die Neuregelung der Sozialversicherung, die den bergmännischen Berufsstand in der sozialen Sicherung an die Spitze aller Schaffenden stellt. Hierüber wird in Kürze weiter berichtet werden. 1656

Wegen technischer Schwierigkeiten

erscheint der

Untersteirische Kalender 1943

erst im Jänner 1943

Wir bitten alle Besteller bis dahin um Geduld. Die Auslieferung wird nach Fertigstellung sofort vorgenommen und bekannt gegeben werden.

MARBURGER VERLAGS- u. DRUCKEREI-Ges. m. b. H.
 Kalenderverlag

Landes-Hypothekenanstalt für Steiermark

GRAZ, Radetzkystrasse Nr. 15

CILLI, Postfach

Hypotheken auf Grundbesitz
 in Stadt und Land

Kommunaldarlehen

Siedlungsdarlehen

Haltung des Reichsgaues für sämtliche Verbindlichkeiten der Anstalt